

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XI.

4. 60 (1267).

ВІСНОК, 21. ТРАВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 21st, 1929.

No. 60 (1267).

VOL. XI.

ДЕМОНСТРАЦІЯ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ У НЬЮ ЙОРКУ.

НЬЮ ЙОРК, 14. травня. — Вчора опівдні страйкуючі харчеві робітники влаштували велику масову демонстрацію в районі, де вперше розпочався страйк. Демонстрація, в якій взяло участь 10,000 осіб, тривала 40 хвилин. До страйкуючих робітників прилучилися члени індустріальної юнії країн і кушнірів.

ГЕНЕРАЛ САНДИНО ПРИБУДЕ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

НЬЮ ЙОРК, 13. травня. — Генерал Августіно Сандіно, голова нікарагуанської повстанчої армії, що через два роки героїчно боровся проти американських наїздників-моряків у Нікарагуї, перебуває тепер у Мексикі.

НІМЕЦЬКІ ПРОЛЕТАРСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ НА РАД. УКРАЇНІ.

До Харкова прибула делегація німецьких пролетарських письменників і робітників на чолі з Клебером. Разом з ними прибули також угорські письменники.

В БОЛГАРІЇ ЛЮТУЄ БІЛИЙ ТЕРОР.

ВІДЕНЬ. — Як повідомляє орган болгарської робітничої партії "Роботнічесько Діло", в Берліку заарештовано робітника незалежних професіонал Станкова за скликання профспілкових зборів.

кафетерії Тілу і наразилися на біжку з боку власника і членів його родини, працюючих у кафетерії.

Двох арештованих, Адамчука й Борака, суддя покарав гривнюю в сумі по 10 доларів. Всього арештовано за день 35 осіб. Справи 14 арештованих відложені до 16. травня, а справи оставших мають розглядатися в нічній суді.

конференції відбудуться також в Чикаго і Сан Франціско. Ці три конференції виберуть делегатів на конгрес в Парижі.

РОЗРУХИ І ВОЄННИЙ СТАН У СІРИЙСЬКОМУ МІСТІ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 25. квітня. — Як повідомляють з Ангорі, в сірийському містечку Гонсі вибухли заклоти. До заклотів причинився арешт кількох сірийських націоналістів, що його винила французька влада. Французька влада оголосила воєнний стан і обстріляла місто з гармат. Французи відрадили загони, щоб придушити рух.

сприятиме зміцненню зв'язків між пролетарськими письменниками середньої Європи, СРСР і Радянської України.

В ЛЬВОВІ ПАНУЄ СТРАШНЕ БЕЗРОБІТТЯ.

У Львові саєдніх денних робітників налічується без праці около 5,000 осіб. В минулому році були вони зайняті при праві доріг та каналів, але цього року управа міста приймає до цієї роботи в першу чергу бувших членів польського війська, а хто не може виказатися привітною, що був у польській армії, праці не дістає.

Перейшов законопроект про "вирівнання" платні для поштових робітників

КОНСЕРВАТИВНИЙ ПРОВІДНИК БЕННЕТ ЗНОВУ ГОСТРО НАПАДАЄ НА ЗАКОНОПРОЄКТ, ВНЕСЕНИЙ ФЕДЕРАЛЬНИМ УРЯДОМ.

ОТТАВА, 18. травня. — Законопроект про "вирівнання" платні для поштових робітників перейшов учора в парламенті третє читання й тепер іде до сенату, де його далі судя судя невідомо.

Над законопроектом відбулася довга дебата через те, що Р. Б. Беннет, провідник консервативної опозиції, не був присутній в парламенті, коли його останній раз дебатувано і змінено: Він виголосив промову, що тривала довше як годину, й гостро накинувся на законопроект. Він був під вражінням, що законопроект є такий самий, як оригінальна резолюція, що була перший раз внесена в парламент.

70-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ М. ЛЕВИТСЬКОГО.

В Києві відбулося скромне відзначення Миколи Левитського з приводу 70-десятиліття його народження. Ювіліт одержав багато привітань не тільки з Радянської України, а й за кордоном.

РІЖНІ ВІСТІ

У ЛЬВОВІ ПАНУЄ СТРАШНЕ БЕЗРОБІТТЯ.

У Львові саєдніх денних робітників налічується без праці около 5,000 осіб. В минулому році були вони зайняті при праві доріг та каналів, але цього року управа міста приймає до цієї роботи в першу чергу бувших членів польського війська, а хто не може виказатися привітною, що був у польській армії, праці не дістає.

КОЛО МОГИЛИ ШЕВЧЕНКА.

Тепер провадять велику роботу щодо впорядкування могили Тараса Шевченка. Коло могили будуть великий готель. Через несприятливі метеорологічні обставини будівництво готелю не могли закінчити до 1-го травня, а закінчать до 1-го червня.

що він не знає, що діється в парламенті. Коли він не був присутній на сесії, то повинен би знати про хід нарад боїд з газет.

У своїй промові Беннет між іншим сказав, що не має симпатії для "анархії" або для тих, що в 1919 році старалися перервати поштову обслугову.

Ситуацію знову рятував прем'єр Кінг, який пояснював Беннетові, як останньому шубакові, що законопроект тепер змінений після його бажання і передбачає лише виплачення поштовим робітникам тих грошей, що вони дійсно заробили, але їх не отримали. Якщо вони побирали платню за роботу, яку виконували, то не дістануть нічого, хоч перед страйком були на іншій позиції і побирали більшу платню.

ЧОТИРОХ ЛИТОВЦІВ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ.

ВОВНО, Литва, 13. травня. — Подвійний суд засудив чотирох членів мінимої терористичної групи на смерть. Вони були арештовані 21. квітня й під час арешту при них нібито знайдено револьвери та ручні гранати. Всі засуджені подали апеляцію проти засуду.

Арештовано студента Василюса під замітом, що він брав участь в замаху на життя прем'єра Вальдемараса.

ВИДАВНИЦТВО "ЗАХІДНА УКРАЇНА" ВИПУСКАЄ НЕВДАВІ БРОШУРИ С. ТКАЧІВСЬКОГО — "З КРИВАВОЇ КНИГИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ".

Видавництво "Західна Україна" випускає невдаві брошури С. Ткачівського — "З кривавої книги Західної України". У книзі подано силу жаклих фактів терору польської шляхти на землях Західної України за десять років окупації цих земель. Нарис має багато ілюстрацій.

БІЛЬШЕ ЯК 100 ОСІБ ЗГОРІЛО В ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 17. травня. — Делеша з Варшави каже сьогодні, що під час великого вогню в Іві, в східній Польщі, згоріло на смерть більше як 100 осіб. Вогонь знищив 250 домів і 500 родин остало без даху над головою.

ЛЬОКАВТ 75,000 РОБІТНИКІВ У НЬЮ ЙОРКУ.

НЬЮ ЙОРК, 14. травня. — Рада товариства будівельних конструкторів рішила вчора зльокувати 75,000 робітників і відкласти 5-денний тиждень праці та 10 проц. підвишки платні, проголошеної 4. травня, якщо рада будівельних робітників не відкаже трох симпатичних страйків, проголошених для підтримки електричних робітників.

Коли ця постанова увійде в життя, то не лише буде викінено з роботи 75,000 робітників у будівельній індустрії, але опиняться без праці тисячі інших робітників, тісно зв'язаних з цією індустрією.

СТРАЙК 4,000 НАЙМИТІВ НА ВІНОГРАДНИКАХ.

ПРАГА, 20. квітня. — На виноградниках Березівського району (Закарпатська Україна) кілька тижнів уже приває страйк 4,000 наймитів. Усі спроби хазяїв і влади примусити робітників повернутися до роботи невадали. З наказу влади, яка діє цілком цілком за вказівками аграрної партії, спровоковано сутичку між жандармерією, що намагалася прогнати робітничі пікети, а масою робітників, які виступили на оборону пікетчиків. Жандарми стріляли на робітників і заарештували 65 робітників. Усі повідомлення про ці події в комуністичній пресі влада суворо фіксувала.

В ТЕНЕСІ АРЕШТОВАНО 250 СТРАЙКЕРІВ.

ЕЛІЗАБЕТОН, Тенесі, 14. травня. — На приказ текстильних корпорацій стейтвона мільція арештувала 250 страйкерів за порушення інджокішени проти пікетування.

КАНТОНЦІ ПЕРЕМОГЛИ ВІПСЬКО КВАНЦІ.

ГОНКОНГ, Китай, 17. травня. — Офіційне звітження з Кантону каже сьогодні, що кантонське військо нанесло поразку для квайсійського війська в східній Квантуні і відібрало Вайчов, на схід від Кантону. Квайсійське військо відступало назад до Сватова.

ВИДАВНИЦТВО "ЗАХІДНА УКРАЇНА" ВИПУСКАЄ НЕВДАВІ БРОШУРИ С. ТКАЧІВСЬКОГО — "З КРИВАВОЇ КНИГИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ".

Видавництво "Західна Україна" випускає невдаві брошури С. Ткачівського — "З кривавої книги Західної України". У книзі подано силу жаклих фактів терору польської шляхти на землях Західної України за десять років окупації цих земель. Нарис має багато ілюстрацій.

СПРАВА ТОВ. МАРТІ У ФРАНЦУЗЬКИМ АПЕЛЯЦІЙНИМ СУДІ.

ПАРИЖ, 25. квітня. — Учора в апеляційному суді слухали справу тов. Марті, засудженого до в'язниці. Тов. Марті обвинувачували в "заклику до вбивства". Цей "заклик" бачили в отвертому листі, що його надрукував тов. Марті з приводу інтерв'ю Фоша зі співробітником англійського журналу "Рефері". В цьому інтерв'ю, як відомо, Фош закликав до нової інтервенції проти Радянського Союзу.

Тов. Марті виголосив промову, відзначивши дійсність інтерв'ю Фоша, що її визнає сам військовий міністер Пеллеве й засвіднив редактор "Рефері". Далі т. Марті заявив, що суть його процесу полягає в переслідуванні комуністів, бо тільки комуністи закликають тру-

дящих боротися проти війни. "Переслідуйте нас скільки хочете за допомогою ваших соціалістів, — заявив т. Марті, — засудітьте нас і садітьте до в'язниці, але ви нічим не зупините перемоги революції й нічим не зламаєте славу революційного пролетаріату".

Обороняв тов. Марті комуніст Бертон. Він обстоював дійсність інтерв'ю Фоша й незаконність застосування карного режиму проти Марті. Суд ухвалив відкласти оголошення вироку на два тижні.

Пояснюючи це тим, що суд не зважився стати за об'єкт народного гніву напередодні першого травня, "Юманіте" закликає робітників використати відстрочення й оборонити всіма силами тов. Марті.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД НАПІВ ЗМЕНШИВ КАРУ ВОЙЦЕХОВСЬКОМУ.

ВАРШАВА, 26-го квітня. — Апеляційний суд у справі Войцеховського, який торік вчинив замах на торговельного представника С.Р.С.Р. у Варшаві, т. Лізарєва, змінив вирок першої інстанції й зменшив кару, скоротивши десятилітнє ув'язнення до п'яти років. Крім того, суд змінив кваліфікацію злочину Войцеховського, визнавши його за винного в злочинному замаху на вбивство приватного громадянина, а не на вбивство урядової особи; до того-ж суд застосував артикул 53, де визнається наявність обставин, що пом'якшують провину. Суд цілком змінив вирок першої інстанції, який, як відомо, вважав за потрібне застосувати артикул

15 перехідного положення, де говориться про замах в особливих обставинах, які збільшують провину.

Отже суд у складі колишніх царських суддів цілком залюбовив біду еміграції. Цей процес Войцеховського відбувся в атмосфері особливої уваги й симпатії до підсудного. Зважаючи на настрої в кулуарах суду, можна було б не мати сумніву в наслідках процесу.

ВАРШАВА, 17-го травня. — Більше як 4,000 осіб остало без даху над головою і средств до життя в наслідок великого вогню, що знищив майже ціле містечко Іві, на східній кордоні Польщі.

УНДІВЦІ В ГАЛИЧИНІ СВЯТКУВАЛИ ІМЕННИ ПІЛСУДСЬКОГО.

Львівський "Громадський Голос" подає деякі цікаві факти з св'язки ундівців із пілсудчиками. Газета пише, що в Яворівській українській гімназії "Рідної Школи", якою керують ундівці, звільнено або переведено до інших шкіл майже всіх учителів Українців, а на їх місце призначено Польяків. Одна з таких учительок не знає жадного українського слова.

Газета не пише, хто, власне, спольщив так українську приватну школу, але без ундівської управи "Рідної Школи" ледве чи це могло бути зроблено. В подяку за це гімназія відсвяткувала іменини Пілсудського не тільки вільним днем та церковною відправою, а й спеціальним рефератом на честь пана-маршала, що його прочитав учитель Українців Олішник.

Так само святкувала день Пілсудського й ундівсько-польська семінарія сестер Василянок у Яворові, прибравши школу польськими національними прапорами.

У Тернополі в святі Пілсудського, яке влаштовано в офіцерському касині, взяв участь ундівський діяч, директор "Українського Банку" в Тернополі, піп Громицький. Як пише "Слово Польське", Громицький виголосив промову на честь маршала, в якій підкреслив, що він іще "підчас світової війни молився за відродження Польщі та благав бога, щоб він дав їй людину, яка-б стала на чолі її й повела до великого майбутнього. В особі маршала Пілсудського він бачить ту людину, під уря- прочитав учитель Українців Олішник.

На цей раз ундівська преса навіть про людське око не висловила свого негодовання з Громицьким. Очевидно, що співжиття зайшло вже дуже задалеко.

UKRAINIAN LABOR NEWS
 PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ
 газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Власці Робітничо-Фармерське Визвольне Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українських Робітничих Дому, на рої вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ФРАНЦУЗИ "ЦИВІЛІЗУЮТЬ" АФРИКУ.

Французька екваторіальна Африка своєю обширністю майже п'ять разів більша за Францію. У ній, як в колонії, з палкою і револьвером в руках насаджують французькі жандарми цивілізацію.
 Мільйони негрів там не тільки терплять від далачного тропічного сонця, яке висушує тіла й м'язи, вбиває енергію до праці, не стільки терплять від трійливих мух, вкислення яких спричиняє хворобливу сплячку, скільки терплять вони від білих французьких цивілізаторів.
 Франція експлуатує в Африці жваву і ліси та багато інших природних багатств. Робить вона це руками негрів. Зараз вона будує залізницю від Бразавілю до океану. Машин нема. Машин і коней заступають негри.
 Французький генерал Антонеті, який закінчував ту залізницю, писав так до міністерства колоній в Парижі: "Або треба погодитися з втратою від шість до вісім тисяч осіб (негрів), або відмовитися від будови залізничної".
 Але залізницю таки будують, вона ще далеко не закінчена, а кождо будови згинуло вже 17,000 негрів-робітників.
 Французька реакційна газета "Пті Парізієн" вислала з Африки свого співробітника Альберта Дюндра, який провів між неграми чотири місяці. Він описує в тій газеті положення негрів при роботі, яке доскоде ситий буржуазний негр.
 Він попереджав французьку буржуазію, що хоч "чорна Африка це спить", то це затихає перед бурєю. І він не помилявся. При кінці листопада 1928 р. відбулося в Африці велике повстання проти Франції, в якому взяла участь два мільйони негрів. Криваво відступало французьке військо до повстання, в Африку пішло багато флоту й військо на чолі з генералом Манжіню і свит не знав що діялося в тій далекій відсталій країні. Аж посол-комуніст Доріо інтерв'ював в парламенті й тоді дещо вивинилося, але французький уряд винуватця на "негритянського пророка" Корно, який, мовляв, бунтує народ проти будови залізничної.

Французькі колоніальні війська й літаки спалили сотки негритянських осель і в цей спосіб примушують негрів працювати на залізничній. Вище згаданий французький буржуазний журналіст пише, що доставити негрів на роботу до Бразавілю можна тільки водою. Але це було човнів, не було що їсти і в що одіти негрів. Генерал Антонеті почав зганяти негрів. Іх пакували на якій старинній баржі, що були колись збиті для перевезування товарів, а не людей. Негри так пакували, що нещасні не могли повернутися, ні руки підняти. Три тижні їх так везли. Багато з них падало у воду, але ніхто не пресував їх рятувати. На кожній баржі було по 300 осіб, але нікотра з барж не довезла на місце більше, як 260 осіб. Далі йшли пішки під палючими проміннями тропічного сонця. Живилися найпримітивнішими продуктами.
 А при будові негрів заміняють собою все — машини, коней, все. Навіть не мають чим працювати і в більшості у них в руках кін, і тільки в деякого сокири, молотки, лопати. На плечах вони переносять бочки з цементом вагою в 300 кіло, а тунелі вони пробивають в каменях звичайними бігачами.
 Так, з 8,000, що їх взято до праці на початку, невдовзі залишилося п'ять тисяч, потім чотири, нарешті — дві тисячі. Прийшлося вербувати нові жертви. Негри в оселях знали вже, що білі довають людей "для машин" і втікали. Вони ховалися в лісах, очеретах коло озера Чад, втікали в бельгійське Конго. Там, де колись мешкали люди, наші вербовщики пише буржуазний журналіст — знаходили лише мавп. Але мавпами заміняти не збудуєш. І французькі стрільці ловили негрів, як диких звірів, на аркани. Християнські місіонери переконували негрів йти до праці. Але негри їм відповідали: Хіба-ж не ви самі переконували нас, що не треба вмирати задат смерті. А йти будувати машини — значить вбивати себе".
 Почалися пересаджування. Карі піддавали цілі села. Були випадки, де негрські начальники кінчали самогубством, щоб тільки не вербувати своїх братів до каторжної праці.
 Кореспондент описує також, що негра вбити це все одно, що якусь худобину. Один італієць вбив негра і його поклічано на суд, де його, розуміється, було виправдано. Італієць саме повертав з розпарив в місті і обурювався, що його за негра тягнуто на суд.

— Я вбив негра. І от мене поклічано на цей дурний суд — каже він. — Все-ж одно він вмєр би. Що значить вбив? Коли в моїй лямпі не вистарчає керосину й вона повільно гасне; коли я на неї подую, то вона скоріш погасне. Я подув на негра і він скоріше вмєр. Розуміється, мене виправдано. Але мене кажиано на суд за негра? — обурювався італієць.
 Коли журналіст їдав далі здовж будови залізничної, то що раз бачив страшенні картини знущання над робітниками-неграми, яких при праці підганяли киями та нагаями, аж негри трапляли притомності, або падали мертвими. "І кожний раз пригадував я, що будова 140 кілометрів залізної дороги коштує нас сімнадцять тисяч трупіл", каже кореспондент буржуазної газети "Пті Парізієн".
 І от ці чорні невідьки збунтувалися. Два мільйони їх стали до боротьби проти страшно нечуваної наруги й насиль-

ства. Але не знали вони, що машина цивілізаторів дістане їх з повітря, попалять їхні оселі, повбиває їхніх жінок і дітей і навіть світ про це не дізнається. А коли комуністичний посол у французькому парламенті підняв голос протесту, то йому сказали, що то якийсь там негритянський пророк збунтував негрів проти машини.

Ні, не негритянський пророк зробив це. До повстань людей чорних, жовтих, червоних і білих доводять "пророки" капіталу, насильники, які лицемірно для тварин творять "гуманні товариства", а над людьми знущаються в нечуваний спосіб. Чорних, жовтих, білих — працюючих всіх рас і народів визволять тільки соціальна революція під прапором Комуністичного Ітернаціоналу.

ПРИКЛАД РЕВОЛЮЦІЙНОГО ГЕРОЇЗМУ.
 (До десятих роковин повстання французької флоту на Чорному морі.)

Це сталося тоді, як на Україну й Крим дикою сарапою, руйнуючи міста й села, вбиваючи жінок, дітей, старих, удаючи до найжорстокіших способів інквізиції для винищення робітників і селян, — налетіли цивілізовані варвари. Тоді з України й Криму глумились гетьманці, петлюрівці, есерівські помічники імперіалістів і інші. У всіх було одне бажання, одна мета — знищити в корені паростки робітничо-селянської революції. Перед ними спільним класовим інтересом стерлися всі межі імперіалістичної нецивілізованості, зник патріотизм, а разом із патріотизмом і страхіття взаємного нищення дуох імперіалістських таборів. Французи не гребували підтримкою німецьких окупантів — українських та кримських земель, російські й українські націонал-бандити служили їм, і тим.

Вийшов справжній ітернаціонал кривавої контрреволюції, об'єднаної проти більшовизму. Уздовж чорноморського узбережжя розсипалися ескадри союзників, жерла гармат наставили були на Одесу, Севастополь, Херсон. 60 тисяч війська, серед них колоніальні й полки висадили були до українських та кримських міст, вони несли руйну й смерть мільйонам в ім'я перемоги контрреволюції над революцією.

Усе це історія, перейдений шлях. Чи перейдений? У нас є міжнародний союз, — сказав Ленін, — ніде не записаний, не оформлений, що нічого не являє собою з погляду "державного права", а в дійсності в капіталістичній світі, що розкладається, віє і все". Той союз — "братів усіх країн", навіть як вони одягнені в садовську та матроську уніформу.
 На однім героїчній епізоді з історії громадянської війни й інтервенції, що стався рівно десять-років тому, як на найславетнішій подвійній, в якій виявилася вся могутність тогочасного міжнародного союзу, про який казав Ленін, треба згадати. Цей епізод — славнозвісне чорноморське повстання французьких матросів.
 Тов. Марті, ініціатор повстання, завідував машинною відділом міноносця "Протє". Тепер усі знають Марті, знають самовідданого комуніста й оборонця СРСР, знають, як проводив французьких робітників та бранців буржуазних французьких торемників. У своїй книжці "Червоний прапор над французькою флотою" цей, звичайний тоді офіцер, мимоволі учасник карної експедиції проти робітничо-селянської революції, розповідає історію страхіття, що їх винчили цивілізовані бандити на Україні й в Криму та як французькі салдати й матроси на цих страхіттях навчилися ненавидіти своїх командирів і любити тих, хто творив велике діло революції.
 Кривава оргія: бомбардування Одеси, Севастополя, Херсона, французько-польської погрому в Тирасполі, спільні з білобандитами наскоки на села, поголовне винищення люд-

ности й спалювання сіл, шибці "рятивники Росії" були в Африці, і масові страти революціонерів, середньовікові тортури трудящих. І робилося все це під дзенькіт келіхів і п'яне шаленство, в чаді безкарного грабування й найаскудішою спекуляції.
 Обурені з своєї ролі катів революції, французькі салдати повстали, почали братися з більшовиками й відмовилися виконувати накази військового начальства. Таких випадків неслуху було сила, і повстання вимагали негайно евакууватися та повернутися на батьківщину. Рішучим моментом було повстання матросів. Це повстання було великим ударом по інтервенції.
 Два штрихи з історії повстання 19. квітня на кораблі "Франс", яке описує тов. Марті. "У нічній тиші на бакові залував спів "Ітернаціоналу", спів хор прийимі душі із 300, а далі задунали шпигуки: "На корму", і юрба матросів кинулася до трапа".
 20. квітня вранці: "Пробили 8 годин, час підняти прапор. Ч-оєв на тат' суїноийного ранку відбулося нечуване видовище. Команди "Жан Борґ" та "Франс" майже до одної людини викинувалися на величезній бакові й замість вітати трохколоворний прапор, що піднімався азад на кормі: усі вони повернулися, облябачивши наперед і, стояли непорухо з оголеними головами, застіла "Ітернаціонал". На носі обох кораблів піднімався червоний прапор".

Що було далі? Далі були грандіозні демонстрації французьких матросів спільно з одеськими й севастопольськими робітниками. Ці демонстрації були порушені стріляниною білобандитів і потоплені в крові, але коли французький лейтенант, вросивши перед демонстраціями й показуючи рукою на море погрози матросам: — "Ім'ям командира наказую вам повернутися на кораблі, — ті відповіли: — Немає більше кораблів, немає більше батьківщини. Це — революція".

Каторжні вирокі були відомі французьким офіцерам на зухвалство матросів, але виступ матросів, їхні категоричне: — "Це революція!" — вирішило долю інтервенції. Повстання примусило французький уряд відкликати свою армію й ескадри з Чорного моря. Повстання моряків сприяло розвитку революції й встановленню радянської влади на Україні.
 Усе це — історія. Слава історія самовідданої демонстрації солідарності з Жовтневою революцією, реалізація основного принципу, на якому базується великий міжнародний союз — революційний ітернаціоналізм.

М. Грubicн.
ПОЧЕСТЬ ДЛЯ ГОВІТМАНА.
 Австрійський союз письменників "Конкордія" призначив свою річну нагороду "перстень Бургтеатру" Гергартові Гавлтанові. Ця нагорода призначена від літ видавцем "Насе Вінер Журнал" Ліповіцом.

КРАЄВА КОНФЕРЕНЦІЯ СЕЛЬ-РОБ ЄДНОСТІ.

В дні 3-го квітня відбулася у Львові Краєва Конференція Сель-Роб Єдності, на яку прибуло 65 представників з 34 повітів.
 Реферат "про сучасне господарське й політичне положення і завдання" Сель-Робу висловив т. Дурдела. Референт представив, як світовий імперіалізм коштом чим раз то більшого визискування й гублення тридцятих мас збирає і муштрує свої сили до збройного виступу проти СРСР і УСРР, як помімо усіх зусиль капіталістів в цілі відбудови господарки їм це вдається тільки частинно, бо противопіоніери, масові страти революційні внутрі капіталізму рятують чим раз то збільшують ся (боротьба за світові ринки, безробіття і інші). Далше референт обговорив положення в Польщі, звертаючи увагу на фашизацію як господарського, політичного так і профспілкового руху. На західних українських землях — говорив референт — фашизм поробив значні знищення. УНДО, УСРП, РСО всеціло запряглися до фашистського воза. Фашизмові не вдалося розбити селянсько-робітничого руху знутри за допомогою шумськізму, бо трудящі маси скоро зорієнтувалися, відстохнули від себе групу шумськіських фашистських наганців. Після того фашизм робить другу спробу в цілі поширення своїх впливів серед робітництва й селянства західно-українських земель за посередництвом УСД. Цій новій спробі розбиття робітничо-селянського руху трудящі мусять дати належний відпір. Далше говорив референт про завдання в теперішній хвили. Після дискусії прийнято одностайно резолюції.

Другою точкою парад була справа профспілок різних робітників в загальній профспілкового руху. Реферували тт. Ступка й Хімич. Як референт, так і товариші, що забирали голос в дискусії, обширно обговорювали питання одностайного класового профспілкового руху. Стверджено, що теперішні так звані класові профспілки, що є під контролем пєсєкєв, в значній більшості не є вже класовими профспілками, тільки агентурами фашизму. Вони не беруть участі вже в ніякій дії, а коли беруть то тільки на те, щоб ту акцію звести на угодові торі. Вони не лиш, що не обєднують нових мас, але усувають тих, що досі до профспілок належали. Порушено також справу творення пєсєкєв для спілку з уседеїнями нової профспілки різних робітників під назвою "Сїмба", яка то профспілка має відіграти угодовеску ролю так само, як і інші пєсєкєвські профспілки. Ухвалено резолюції відносно праці партії Сель-Роб Єдності на профспілково-полі.
 Про працю на культурно-світному й кооперативному полі реферували тт. Букшований і Заяць. Референти підкреслили, що проти змагань української буржуазії в напрямі сфашизування культурно-освітних і кооперативних установ, здавлення всяких проявів визвольних змагань на тому полі ми мусямо заострити нашу боротьбу.

Про наші організаційні завдання реферував т. Голінатий. Він вказав на деякі слабости в нашому організаційному апараті, звертав увагу на konieczну потребу поширення нашої організаційної сітки на місцях, по селах і містах.
 Наприкінці ухвалено резолюції.
 Цілий час парад панував багаторий настрій серед усіх товаришів. Усі представники повітових і місцевих організацій Сель-Роб Єдність свідомі того, які великі завдання вони мають до виконання перед собою, присвячували пильну увагу усім питанням порядку наради. З твердою постановою й на будуче ще більш енергійно відбивати всякі атаки польсько-українського фашизму на селянсько-робітничі ряди вони розіхалися домі.

ТОРТУРУВАННЯ РОБІТНИКІВ В ПОЛЬЩІ.
 Комуністичний посол Росія згодився 20. квітня до прокураторського уряду в Лодзі, висказуючи протест і зажадав пояснєнь в справі побиття і тортурування політичних в'язнів, сімох робітників, що їу арештовано 15. квітня і замкнено в лодзькій дефєнзіві.
 Прокуратор окружного суду заперечив подання через посла фактам і заявив, що ці в'єсти є розвівані навмисне з наказу комуністичної партії. Коли т. Росяк вказав на факт, що в лодзькій дефєнзіві урядують далі ці самі кати, які в часі виборів знущалися над ним у звірський спосіб, хоч він посол, то вже ця обставина говорить достаточо про те, що в дефєнзіві є побой і тортури, що вони трєвають далі. Одначе прокуратор не мав на це вже ніякої відповіди. Він поклявся на свідцтво урядового дікаря, який висказав, що не знайшов у арештованих ніяких слідів побиття, за виком рани в одного в'язня, про яку говориться у свідцтві, що самий арештований заявив, що одержав її від удару агєнта дефєнзиви козьобю револьєру, однак лікар обстоює, що це говорєння арештованого є неправдоподібне. Помімо цього підпрокуратор відмовився дати послөві Росякові — позволення, щоб міг в присутності влади бачитися з арештованими; він мотивував своєю відомою тим, що попереднього дня

сільки загал до енергійного протесту проти них. Комуністична Посольська Фракція доложить із своєї сторони всіх сил, щоб відперти бруталні насильства фашистських посіпаків в Польщі.

ЗА ЩО ЗАСУДИЛИ РЕДАКТОРА "НОВОГО ЖИТТЯ".

Дня 13. квітня львівський окружний суд на вийній сесії в Холмі судив редактора "Нового Життя", Павла Щєрбака, за поміщення в згаданій газеті статті п. з. утравкізм. Акт обвинувачєння закінур підсудному свідоме поширєвання неправдивних відомостей, що можуть спричинити шкоду державі. Ось ці неправдиві відомости: "Утравкізм діється на три ступєні: Перша ступєнь — то відрєца кресова школа, з углядєнням гасла "рівний з рівним". В такій школі діти українці, учитель поляк, а викладаєва мова усіх предметів польськєва.
 Буває інакше. Учитель українєць, діти українці, а школа польськєва. Діти в такій школі з першого дня науки мусять говорити по польськи, а учитель не розуміє по українськи. До другої стєпєні зараховують найвирєдніші школи. Тоб-то: українські діти не сміють говорити по українськи вдома, бо то але впливає на вичєпєння польськєвої мови. При зустрічі зі знайомими повинні забувати українськє "добрий день, добрий вєчер", а в таких випадках "хєх бєдєтьє похвалюєм". При зустрічі з кєсьодом мають адій мати шапки, а до кєсьодєва підбїти в руку пошлєтєвця. Того рішєчу вимагєє утравкізм.
 Трєтій ступєнь — то вже вершок совєршенствє школи. Там дозволяється співати польськєї пієни на українськє мєльодію; два рази дєшю "на рєжємє земі", три рази "ми перша бриґада" і т. д. Хто не знає польськєвої мови, той може по українськи мовчати. Учитель має вичєпєти по українськи знанєння тих слів, як "оєдє, баранє, хамє, пєцкєр" і т. д. — Помімо цього, що свідки — редакційні товариші, доказали, що до написання того фейлетону послужили листи, що масами напшєвали до редакції "Нового Життя" і в яких нісєалося про не гірші відомєсти в школах — помімо цього Павла Щєрбака суд засудив на 1 місяць в'язниці й на заплату судових коштєв.

ЩО НАЙГОЛОВНІШЕ.
 Румунський парламент розглядає проєкт про реорґанізацію поліції з метою "осучаснення" її.
 Брудні міста. Голодні села. Дичавина... дичавина... Зате поліція весела. З'їдає все, як сарана.
 Успішно... закривають школи. Країна темна, як труна. Зате — поліція довкола. Як той кукіль, або зона.
 Політиканська хижка паща. Все мріє: "От, коли б війна!..." Нарід? Поліція же наша. Вона ж, спасибі, не дурна.
 Парламент. Сидять там не діти. Питання свіже, як труна. "Поліція. Що слід робити, щоб осучаснилась вона...?"
 Мартин Забка.

ДАЛЬШЕ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЛУТВІ.
 Польська адміністраційна влада в дальшому тязу розв'язує гімнастично-пожежні товариства "Лут". Як причину поляють старостинські заборони, що в Лутгах учать військової муштри замість помагати в часі пожежі. Ні в одному випадку ця причина не була обєснована, бо є докази, що члєни тих товариств потерпіли в часі ратункової акції.

ПОДОРОЖНІ ВРАЖІННЯ.

Перебуваючи кілька років на сході Канади, я постановив разом з дружиною і двома молодими синами виїхати на захід. По дорозі стрічав гуртками робітників майже на кожній маленькій станції, що розмовляли про безробіття, виснаження, голод і т. ін. В потязі подекуди було почути подібні балаки. Робітники скаржилися на свою гірку долю, що гнобить їх в Канаді. Імігранти розказували про свої гіркі пережитки у старому краю, про недостачу хліба, одягу і про все, що діється головню в Польщі. Одна полька відповідала якомусь панкові, також поляку, на його запит, чи добре жетесь польському народові під Польщею: "Бенде спокій і добже, як вибухне революція!"

Панкові не до смаку були ті слова і він повів розмову в інший бік.

У Вінніпегу.

Куди-ж тут йти в такому місті, як Вінніпег, не маючи ні родини ні знайомих? А хоч і де хто, та де за ними шукати? Організація перша на думці, а до неї вже запровадять. Вистаричть спитати, як зайти до Укр. Роб. Дому, а до него вже заведуть, як і мене звели. Було це досить рано, всюди я позамікаю, тому думав я, що й Укр. Роб. Дім ще запертий, але я думав мильно. Тут вже починалася праця. Мене повели до друкарні, де друкуються наші робітничі часописи: "Укр. Роб. Вісті", "Робітничий", "Фармерське Життя" і "Світ Молоді".

Всюди щиро товариські відношення, шира порада. В суботу вечером фільма "Цирк", Чарлі Чаплін. Про неї говорю цілий день, а вечером сів на Укр. Роб. Дому була заповнена. Це був дійсний сміх кризь слози.

В неділю по полудні збори відділу Р.З.Т. Тут вже справа "бізнесова". Видно, що в кожному відділі знайдеться кілька таких, що вписалися до Р.З.Т. тільки тому, щоб як то кажуть, "доїти його". Бажаєш побирати в четверо більше, як вкладають. Таких кількох я бачив на зборах Р.З.Т. у Вінніпегу. Певно ті самі, що так протривали рішучо конвенції. Як так, то і справді "баба з воза, коням лехше".

В неділю вечером концерт відділу Секції Молоді з Іст Килдона. Того вечера сів Укр. Роб. Дову була так заповнена, що й віршити не хотілося, що в самім Вінніпегу є

стільки самих українських робітників і робітниць. А молоденькі товариші й товаришки з Іст Килдона забавляли всіх своєю грою на мандолінах, гарними піснями, солями, дуетами, декламаціями й народними танками, за що публіка відплачувала їх гримками й блаженствами. Це робилося в організації ТУРФДім. Про значіння її говорилось вже дуже багато, говорилось й на згаданому концерті. А тільки є ще таких хоч би й в самім Вінніпегу, що й чути не хочуть про організацію? Самих моїх односельчан є число не маленьке, але що-ж? "Батля", "кечок" не перший привіт, радість, забава, а що поза тим, не знаю. Так живуть самі, так і дітей своїх виховують.

Три дні у Вінніпегу були дуже коротенькі, проминули скоро і я в дорогу дадше на захід.

Через кілька годин я опинився на місці. Тут життя вже відмінне. У кожного власна "машина", власний "матеріал" на "добірне питво". Старіки з червоними носами, діти бігають одверті лісами; або до сусідів (2-3 миль). Батько й мати не дбають, мовляв, "ні вечеру самі прийдуть". Ді школи рік, — або два та й доволі.

"Та воно ксьондзом не буде, от жиби знало си підписати, та й що більше йому треба".

Недалеко маленьке містечко Е-т, а повів в нему п'ять і кожного віра "найліпша". Нарід бідний, любить кожний свого з особна, останне йому видає, а вечерами заливає свою долю "власним продуктом" — бараболянкою. Дві милі і пів налівдень маленька школа (це від мене, а декоративна 5-6 миль). Дорога до неї вложена круглими патиками, діти йдучи по ній — падають що кілька кроків. Впимуться за цим нема кому.

"Великдень".

Останній тиждень посту був щасливий для свиней і собак. Вську "вомасту" вони поїдали, бо людям "не можна, піст". А вже на великдень кожний старався надолужити. Посходились всі разом, сусіди й родина та "весело забавлялись".

Через кілька хвилин вже в кожного голова була повна. Заграли музику й гості затанцювали. Господар ходить з фляшкою, а господиня з збанком, частуючи всіх за чергою. "Таки випийти єден! Пої, боже, таке ініи свитинько, а ви й кілшка горівки не хочете випити. Та то не тая трюгана з міста, то файна, свої роботи".

Припрошує господиня того, хто не пє. Інші пускають з рук до рук і випорожнюють. Ім приносять повну. Так до пізньої ночі, а маленькі діти (що були з родичами в "гостях"), бігають та просять їсти, або спати.

"Ванований понеділок".

"Діду, ви вже старі, старші за нас всіх, скажіть нам, на яку то памятку впливають ніні? — спитав лисий Іван старенького дідуся, побачивши, як старенька жінка схилилася, а гість хлопав їй воду на голову, примовляючи три рази "Христос воскрес". Вона відповідала "воістину воскрес".

"Слушайте дітоньки. Як Сус Христос йшов на гору Голгофу, то жиди його обливали помиями. Видите, Гануська видала на Івана помий... Воно повинно би так бути, щоб всі вобливались помиями, бо на Христа лели помий, нечисту воду" — поновив всімдесять чотири-літній дідуся, а всі, обступивши, його слушали.

"Ану, вже всі гості посходились, козака дідові! Наийти їм чарку най випють зак жюпю" — викликував один з гостей. Дідуся перекинув, випив, скривився, заграли знов музику й дідуся почав "потрісатися".

"Видите, випити випно, з'їсти з'їм, а ноги як не мої. Відпочину троха" — сказав дідуся і пішов в бічну кімнату. Гості забавлялись без діла. "Ану до діла на свята!" — кликув один. Музику вперед, а за ними кількох чоловіків і жінок, полпелася в долоні за музикант приспівують "до діла на свята, до діла на свята" — й увійшли до дівочої кімнати, яка була причіплена з боку до хати вміне для діда і його старенької. Дідуся піднісся, виступили слози в його очах і він почав дякувати й благословити всіх.

"Най вже Христос надгородить той, що воскрес ний, за тоє, що ви мене старого так шанували. Випийте на здоров'я, випийте за-живих і мертвих та й за діточок ваших, щоб здорові були" — говорив дідуся кризь слози. Інші дивлячись на його й хиталючись, почали плакати.

"А ви, діточки маленькі, дивіться на нас, на мене старого та на ваших родичів і як будете жити, то шануйте великдень і Христа так, як ми шануємо, бо Христос, то бої, його замучили, а він воскрес" — говорив дідуся.

"Грай дідові! Давай другу, повну! Як свята, най будуть свята". І знов до пізньої ночі, і так через три дні, а ніні вже обіцяють на провидну неділю.

Отак святкують великдень. Отак живуть люди, що є під опікою попів й панів добродіїв. До них вже не можна заговорити й ширим словом, бо відчураються тебе. Хто-ж введе їх з тої тьми? Та організація, до котрої вони схилени, про те цілком не дбає. Вони мають якийсь будинок, спартачать яке небудь представлення, а по представленню "Ше не

вмерла".

Що-ж зробили патріоти для того народу, що так за ним побиваються. Є тут патріотичні газети, багато тут їх, але мало хто їх читає. Що-ж навчила їх та "рідна своя" одна чи друга газета? Не навчила нічого й не навчить. Люди не знають, що вони люде аж тоді, коли робітнича організація загляне по всіх закутках Канади, введе їх з темноти та зєднає з працюючими цілого світа.

Сейт.

ІМПЕРІАЛІЗМ МІНІСТРА ЧОРЧИЛА І СЕНАТОРА БОРИ.

Голоси наших читачів на критику книжки Чорчила сенатором Борою.

"ГУМАННІСТЬ" СЕНАТОРА БОРИ.

Сенатор Бора виступає гостро проти Англії, як речник американського імперіалізму. Американський і англійський імперіалізм давно вже воюють між собою за ринки збуту. Наступ американського капіталу в Китаю загрожую там англійському імперіалізму. У відповідь на це Англія творить союз з Японією на Тихому океані проти Злучених Держав.

Зараз бачимо, що американський капітал випирає англійський з Південної Америки, Мексики, а навіть з Канади, і пахлять до самої Англії, а головню до британських колоній. Це скорше, чі пізніше приведе до збройної війни.

Бора волює за Радянський Союз, як за зброю проти політики Англії, він хоче цим показати населенню Злучених Держав, які то в Англії лорди безпощадні, кровожадні. Він цим підготовляє "публичну опінію" до майбутньої війни Злучених Держав проти Англії. З ніякого іншого боку сенатор не боронить Радянського Союзу, ні радянської влади. Коли-б в той час сенатор Бора сидів на місці Чорчила, він робив би те саме зглядом Радянського Союзу. Бо де-ж тоді був сенатор Бора, як капіталістичні армії мурдували робітників і селян Радянських Республік? Та сама Гірстова преса, що зараз устами сенатора Бора "обороняє" радянську владу, тоді репетувала, що то не влада, але зграя бандітів, горлорізів і т. н. Чому "гуманний" сенатор Бора замовчує те, що зараз роблять армії Злучених Держав в Нікарагві і на Філіппінах?

Нагірний.
Кеагарі, Алта.

ЧОРЧИЛ — БОРА.

Хто не знає сенатора Бору, або не чув про него, то, прочитавши його критику на книжку Чорчила та на аліантську збройну інтервенцію в справі Радянських Республік, подумав, що сенатор Бора справді є чемпіоном оборонців Радянського Союзу, як сенатор Бора, знайдеться більше в Злучених Держав і вони будуть збільшувати боротьбу із зростаючою волею проти англійського і американського імперіалізму.

Ми пригадуємо собі перший публічний виступ сенатора Бору на величезних зборах в шийорськмім стедіоні 1923 року, де він домагався визнання Радянських Республік урядом Злучених Держав. Тоді це було його передвиборча кампанія. Він тоді готувався кандидувати на президента Злучених Держав. Тепер-ж ми бачимо, що війна між Злученими Державами а Англією неминує. А Радянський Союз здобув собі велику прихильність трудящих мас Злучених Держав і Канади. Щоб провадити успішно протибритійську пропаганду, треба щоб апарат був добре налагоджений, щоб налагоджене було відповідно заагітоване. Але ми думаємо, що американське й канадське робітництво не дасть так легко обдурити. Комуністична партія також не спить і в разі війни між цими двома країнами або нападу на Радянські Республіки, американське й канадське робітництво стане проти імперіалізму капіталістів своєї країни та покладе край всім імперіалістичним війнам.

П. Д. Точук.
Тиміш, Онт.

ВІНСТОН ЧОРЧИЛ І СЕНАТОР БОРА.

На цих капіталістичних пташків я дивлюсь ось як: обидва вони однаково раки, тільки не однаково спечені — один по монархістичному, а другий по республіканському; і не в одному горшку: один в європейському, а другий в американському. Обидва вони шкодують, що не вдалося їм повалити владу робітників і селян Радянських Республік в часі інтервенції.

Борова стрлянина по Чорчилеві є пішо інше, як політичний коник, що ним Бора хоче витягнути американський імперіалізм над імперіалізмом антанті, яким керує Англія.

Американські дипломати стрляють по своїх європейських союзниках при кожній нагоді. Вони-б раді їх зараз поколотити. А що між ними найміцнішою є Англія, то вони найбільше по ній стрляють. Це боротьба за зверхність між двома всевітніми капіталами. Про ті-ж крокодилічї слози, що їх Бора проляв на Чорчила за вбивства більшовиків, то шкода навіть говорити.

І. Коєтенко.

Кеагарі, Алта.

ЧОМУ ВОНИ СВАРЯТЬСЯ.

На мою думку сенатор Бора виступив з критикою аліантів, а в першу чергу Англії, за колишню інтервенцію в справі Радсоюзу не з приязні до рад. влади, а ні з вшунування міжнародного права, але прямо виходячи з бізнесових інтересів Америки. Англія і Америка по війні ведуть між собою кункурентційну боротьбу за першентство над світом. Своїми імперіалістичними інтересами стрляються вони всюди: в Південній Америці, на Тихому океані, а контролю колоній, також в Європі за ринок збуту товарів.

Отож Бора, як хитрий республіканський політик, був вже за визнанням Радянського Союзу в часі президента Куліджа і Гардіна і тепер є за Гувера. Бритійська делегація на сходиться тепер в Радянському Союзі. Чорчїл написав книжку, в якій жалує, що не могли здешити Рад. Союз. Може і Бора жалує, що так не сталося, але тепер є нагода підкласти ногу імперіалізові Англії і Бора давай критикувати. Це дасть змогу збільшити американську політику в Європі проти англійської, а також очо дістати радянський ринок для Америки на більшу скалю. Тому то Бора критикує аліантів, Англію і розгорнув агітацію в сенаті за визнанням Радянського Союзу Америкою.

В душі Бора не ліпший від першого лішого консервата і коли би стояв при владі на місці Чорчила, був би також самим за інтервенцією.

Робкор.
Кеагарі, Алта.

ТРАГЕДІЯ ОРАНГУТАНГА.

У звірниці в Будапешті щодня збирається від кількох тижнів громада циганів перед кліткою орангутанга, що плаче, кивить і "випіває". Орангутанг добуває зі себе цілу скалю ріжних тонів, які одні привірюють до клеветки лотоків, інші до ридання оленя, ще інші чують виразно поодинокі музичні акорди.

"Голіят" переживає трагедію. Недавно померла його дружина, а за нею і його "маде". Від цього дня він почав свою похоронну пісню; простягає рамена, підносить голову, і відкидає губи. Коли помер його малий, він глудив гілки, на яких сидів його улюблений нащадок і кидався з болю по клітці.

Відомий мадьярський зоолог др. Ратісє вважає всі ці прояви висловом туги та суму. Його обсервації над зажуреним орангутангом зацікавили природників, з яких більше уважали орангутангів глухими. Є всі дані на те, що "Голіят" не переживе свого горя, бо не хоче їсти і відкидає навіть улюблені ласощі.

ПОДАТОК НА ПАРУБКІВ.

В Турецькій уряд предложив парламентові проект уставу 100 процентової підвижки для парубків. Також подражжа бездітні, вдовці й вдови (в молодому віці) мають платити підвижку податків.

НАБУВАЙТЕ І ЧИТАЙТЕ ТВОРИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО.

Твори Коцюбинського том 1. . .	\$1.25
Твори Коцюбинського том 2. . .	1.25
Твори Коцюбинського том 3. . .	1.25
Твори Коцюбинського том 4. . .	1.00
Твори Коцюбинського том 5. . .	1.25
Блаудні воги	.35
Колі не винні	.10
Не кольтор	.10
На віру	.15
Посол від чорного царя	.10
Подарунок на Іменини	.10
В пухляк чайтана	.10
Інтерв'ю	.10
На камені	.10
Дорого ціною	.10
Він іє	.10
По янському	.65
Примета особа	.65

Набувайте твори М. Коцюбинського для себе й для бібліотек своїх організацій. Замовляйте разом з належністю заслати до:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
550 Selkirk Ave. — Winnipeg.

"КРАСІН" В ПОЛЯРНИХ ЛЬОДАХ.

НАРИС М. ШПАНОВА

(Продовження.)

Глухою нічкою так як о. 3-4 години, розходяться грачі, стихає ливно Чухновського, і кляот-компанія засинає. Тільки з кутка Жюдічі чути негомоне торохтіння "Ремінгтона", на якому завзятий італійський кореспондент примудряється наклашати за ніч до 1,000 слів. Проте, не штука їх наклашати. Дивніше те, що йому щастить їх передати через наш радіобар'єр.

Непідступні льодини.

30. червня ми наблизилися до затоки Гін Лопен, як і перш, борячись з кригою. Сьогодні оголошують вирішення кервництва.

Експедиція перейшла в нову стадію. Центр її дії перемістився на літацьку частину. Перед нами тепер два завдання. Перше: розвідати льодові умови, з'ясувати, чи може "Красін" просуватись далі. Друге — допомогти групі Вільєрі (код. Нобле). Що до дальшого шляху "Красіна", то розвідка буде провадитись в двох напрямках: на північ і на південь. Залежню від відомостей летунів, "Красін" буде йти або на північ від теперішнього курсу, обходячи острів Норд Останд, через затоку Гін Лопен

або, намагаючись пройти до мису Лейсміт із заходу і півдня. Загальна довжина передбачуваного шляху щось з 300 миль, при чому в протоці Гін Лопен і на північ від острова Норд Останд передбачається наявність криги, що держиться лише рік і яку лехше пройти, ніж полярний лід.

Якщо в обох випадках прохидити буде важко, то передбачено йти в Адвентбей (Айо Фюрд на західному березі Шпітбергена) по вугіллі і прісну поду.

Чухновський сходить з верхнього містка. Він нервується, хоч і намагається цього не виявляти. Для всіх перестав бути таємницею, що Борис Григорович вважає за потрібне якомога швидше почати літацьку роботу. До такого висновку його спонукають наслідки робіт Березкіна.

Все говорять за те, що надходить останній ясний дні. Опівночі на траверсі в нас Норд Кап. Сіро-білі скелі Норд Капа ледве помітно випирають із важких льодів. Як стомлений до краю кінь, дрижить наш корабель. По десять разів б'ємо ми те саме місце. У кляот-компанії з ранку до вечера чути одчайдушний грюкит. Наче ковадлами б'ють по залізному борту. Як в млинку для кави, перемелюються у гвинтах величезні льодини. Корма підсакає від ударів. У нас в лазареті, дзвенять склянки й аптека.

Повільно, так повільно, що обом не помітити руху, йдемо ми вперед. Сіро-скелі Норд Капа з правого траверса наче стоять на місці. Миняє кілька годин, перш ніж з'являється гола

шапка острова Вальден. Просто лежить протока між островами Тавлік і Гінс, але на мапі контури Гінса нанесено непевним пунктиром. Чи можемо ми пройти цю протоку не ризикуючи зіпсувати корпус?

Цілком позеленілий від постійної хвороби на шлунок і безсонних ночей штурман Юрій Костянтинович Петров з мікрометричною точністю прагне все зафіксувати на мапі. Не позаздриш становищу наших штурманів, коли на верхньому містку вони гадують на пальцях, на яку точку взяти пеленг: надто вже схожі одна на одну доокружні гори, сіро-білі близнята.

Тоді неминує звертатися до авторитету старого Гула. Зсунувши на лоба дві пари окулярів, він встромає свій Цейс в низку одоманітних верхівок. Довго порівнює кожну крапку з мапою. Багато разів невпевнено відводить він бінокля, перш ніж переконано тиснути указовим пальцем у якийсь виступ. Юрій Костянтинович, як і всі ми, вірить Гуларві. Він успішно проводить на малі олівцеві прямі риску між островами Вальден і Парі. Вахтенний начальник говорить в міде вуху рупора керманцям:

— Праворуч—45°!
— Єсть праворуч 45°.
На чистій воді слідом за цим був біловорот штурвала, і "Красін" взяв бі новий курс. Тепер минає година, перш ніж вахтенний керманчик може відповісти:
— На румбі.
І вахтенний начальник, ще раз перевіривши, що показує компас, задоволено ствердив:
— Так держати.

Величезні льодини, наче живі істоти, напірають на наші борти, наче хочуть перешкодити нам взяти новий курс. Тепер ці не окремі шматки бітої криги, а великі крижані поля, майже без розцілини. Високі тороси в хаотичному безладді відкидають на білу поверхню гострі тіні.

Перелітаючись хитрою кіскою, на нашому шляху тягнуться великі відмежачі сліди. На ці сліди ми натрапляємо тепер на кожному кроці, і всі вони тягнуться з відкритого моря в напрямі до острова. Час від часу на білосніжній поверхні видно жовті плями, на яких ніби тягли брудний мішок. Це—сліди, де лежали тюлені.

Чорні шліни дунок, наче магнети, притягують до себе ведмежачі сліди. Час від часу в цих дупках з'являється глянцева голова тюленя і стежить за нами аж доти, доки корабель підходить до нього. А з другого борту, за кілька сот метрів, тюлені чорними бризками розкидані по снігу. І найменшої уваги не звертають вони на "Красіна".

Адреса Совкіно коло Сьоми Островів.

Коло самісного фальшборту стоїть з апарату Бамфштейн. "Червона борода" набила йому оскому. Для розваги взявся він фотографувати, тим паче, що сьогодні одержали радіозапитання Совкіно: "Куди адресувати запасні фільми для фотографування?" З'являється дмухає пронизливий вітер. Холонішає. Коли-б поверхню морську тисниці панцирем не скулала крига—хвиля кидала-б нас з борта на борт; нам не влізти-б у вузькі проходи між Сьоми Островів.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВІСЮДИНОРТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дієсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармера. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючої жінцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на імя колого часопису зокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ІСТЕРІЯ

Під назвою "истерія" розуміють таке нервово захарування, коли поведінка людини не відповідає тій життєвій обстановці, що в ній вона перебуває. Істерія це — хороша психіка, хороша почуття її волі. В широких колах населення істерією зовуть звичайно того, хто дуже драгливий, запальний, на найменші життєві невдачі відповідає плачем і паморочним станом, без усякої причини виявляє впертість і хутку зміну настрою, тощо. Перший ліпший орган нашого тіла і перший ліпший вид діяльності нашого організму може зазнати розладу на ґрунті істерії. Не дарма кажуть, що істерія "велика артистка", бажаною їм вказати на властивість істерії наслідувати різні хвороби в організмі.

Причини істерії в кожному окремому випадку різні. Надзвичайно ускладнене й напружене сучасне життя (війни, революції, голод тощо), з цією низкою нерозв'язаних питань родинного побуту, шлюбну і статеви стосунки, створюють ґрунт для найзапальніших нервових переживань, що в сукупності від силу. Постійні клопоти, несподівані неприємності, обмануті надії, сімейні неготи, — все це може, ступіню нагромаджуючись, повести до істеричних розладів.

Але при цій треба мати на увазі ще одну дуже важливу обставину — стійкість нервової системи. Що нижча її відпорна сила (стійкість), то більша схильність її до захарування, себто, тим слабший потрібен життєвий привід, щоб порушити її роботу. Для таких людей уже буває досить найменшого приводу, щоб вивести їх з рівноваги. І, навпаки, що вища відпорність нервової системи — то менша схильність її до захарування, себто дужчий потрібен життєвий привід, щоб зрівняти її роботу.

Звідки ж береться схильність? Вона складається з двох моментів — спадковості й умов раннього розвитку та виховання.

Під спадковістю треба розуміти передачу від предків до нащадків тих чи інших ознак обтяження. Особливо послабленню нервової системи нащадків алкоголізм, сифіліс, туберкульоз — ці три лиха сучасного, до того, щоб дати хорошему іншому установку в його поведінці. Коли раніше, крім самого себе й своєї хвороби він нічого й знати не хотів, то тепер треба зробити саме протилежне: трудова діяльність, перемікаючи на себе волю хорого, повинна відтягти його інтереси від власної особи.

Жінка завжди перебувала в такому соціальному стані, що більше впливав на її психіку. Віковична пригнобленість, безправність, підлегле становище — були для неї джерелом найтяжчих душевних переживань. Колись істерією вважали навіть за виключно жіноче захарування. Далі, однак, виявилось, що й чоловіки від неї не заасекуровані.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

Обидві статі можуть захаруватися на істерію. Але обидві статі можуть і уникнути її. Широко розгорнута кампанія боротьби з соціальними хворобами, алкоголізмом, професійними шкідливостями й т. ін., поліпшення матеріального добробуту населення, культурні досягнення, боротьба за оздоровлення праці й побуту, все це поступово допоможе загартувати нерви.

ДЯКУЮТЬ ЗА ДОПОМОГУ.

Дорогі Товариші! Я одержав чек на суму \$81.50 як запомогу за 9 тижнів моєї слабості і бажано публічно подякувати Головному Зарядові Р.З.Т. за точне і справедливе виплачення агаданой запомоги.

Дякую також опікунам хорих, які майже кожного дня старались мене відвідувати. Ключу до всіх тих, які ще до цього часу не пізнали ваги і значення цієї організації, щоби не отримали довше, а ретунали до неї негайно для свого власного добра. Рівночасно засилаю \$2.00 на прохот Р.З.Т.

Leo Kostyniuk.
Шанько, Ont.

П. Книш, Медісін Гет, Алта. отримав запомоги \$81.00.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

І КОМУ КОРИСТЬ З ОТАКИХ МІТІНГІВ?

Сереза, 17. квітня. Приходжу під будинок У.Р.Д. і читаю оголошення, що сьогодні відділ Р.З.Т. в Едмонтоні, Алта. має свій мітінг. Для мене, як імігранта, те слово ще незнакоме.

Коби то яким способом подивитися на цей мітінг, поумам я єрбі. Зайшов я в серезну й побачив на сідлі повно людей. Один з робітників (я додився, що це був т. Доскоп) говорив, щоб старші, вже організовані робітники впливали на цих неорганізованих й заступали їх до Робітничого Запомогового Товариства, пояснював про пресу й пресову кампанію й багато дечого іншого.

В мене серезе зраділо, що українські робітники вже мають таких свідомих товаришів, які можуть розповідати про працюючих в Канаді і поза її границями. Я і ще чотирьох товаришів, що так прийшли вислатися до Р.З.Т., стояли ще в сінях при отвіртіх дверях до сали і прислухувалися дальшому ходови от цего ще мені мало знаного мітінгу.

Нараз чую, що секретаря Р.З.Т. виглошує наступою імена членів, котрі ще не є передплатниками одногого робітничого часопису "У.Р.В."

Один товариш почав критикувати секретаря з Р.З.Т. що це не є добре читати в голою кожного імя, котрий ще не дав не є передплатником "У.Р.В.", казав, що це виглядає до жандармського диктовання і так проче. Зараз найповніє і другий товариш, що йому помогти почали спорити з таким заявлять, що мусіли ухвалити, дискусію замкнути. І хоч замкнуло дискусію, суперечка йшла дальше майже до кінця зборів.

Потім, коли почали розходитися з мітінгу, далі сперечались, один казав, що тут "диктують святиські і ти їх не переможеш". Зійшовся, і з кількома з них і дого мені прийшлося переконувати їх, що такі суперечки не потрібні, що вони шкодять організації і є лише на користь ворогам робітництва, а найголовніше, що такі суперечки не мають нічого

спільного з Голошим Зарядом Р.З.Т.

Аж тут надійшов якийсь незваний мені панок, пристав до нас і зачав випитувати о чім ми говоримо. Товариші мої йому пояснили. Тоді він почав сміятися й осуджувати У.Р.Д. та Р.З.Т., а головню святиських товаришів. А далі став намовляти, що ліпше вписатися до канадійської аскурації.

Вийшли знов спори між нами і тут я додився, що це є святиський діяч. Ще трохи і ми розійшлися доми. Довго-довго прийділось мені ще роздумувати того вечера над отаким мітінгом. Бо такого в нашій організації непотрібно й не повинно бути. Я не знаю, чи то винні святиські, чи не святиські товариші, але я знаю, що такі питання можна полагодувати в ліпший спосіб. Такі справи повинні перше добре обговорити з заряд, ніж нести їх на збори, для дискусій над такими справами повинні бути призначені відповідні часи, а найголовніше, щоб заряд просто взяли імена й назвіска тих членів, що не є передплатниками робітничого часопису і заслали до Головного Заряду а той певно дав би вказівки, як в даному випадку поступити.

Тож майте, всі товариші, увазі таке на майбутнє, а на цему організації скористає.

Імї протв.
Едмонтон, Ont.

ЛІКУВАННЯ ЕКЗЕМИ (ЛИШАЮ).

Екзема — надзвичайно розповсюджена хвороба як серед дітей, так і серед дорослих. Вона відзначається великою різноманітністю своєї форми, іноді одна форма екземи зовсім не схожа на другу. Починається екзема здебільшого тим, що на шкірі випискають окремі червоні плями, якщо відмежовані від здорової шкіри. Незабаром на поверхневій шкірі з'являються окремі або густо розміщені вузлики, що можуть зливатися між собою і вкриватися сіровою смагою — лускою. Найчастіше вузлики наповнюються гноем і утворюють уже більші гноячки, що можуть далі асикатися, беручи струпу. Іноді пухирці лускають і утворюють червону мокру поверхню шкіри — "мокра екзема".

Дуже цікаве питання — від чого поствтає екзема. Багато дехто гадає, що екзема — зовнішня хвороба і не має жадного зв'язку з хворобою внутрішніх органів. Тим часом одною з головних причин утворення екземи, особливо хронічної, є порушення нормальних функцій внутрішніх органів. Дуже часто у осіб, хорих на подгру, діабет, ожиріння — з'являється екзема і лише після усунення цих хвороб відліковується й екзема.

Особливо ясно етердується цей факт у маленьких дітей, де переміна поживи — от як відлучення від грудей, переміна мамики, часто спричиняється до швидкого відлікування від екземи.

Отже екзема випискає як наслідок недуги внутрішніх органів, так самісильно, як ревматизм, окрирніа, мігреш, то-що. Це, так би мовити, внутрішня причина екземи, але є й зовнішні причини. Загалом відомі такі звані професійні екземи у робітників, що зазнають постійного впливу зовнішніх збудників. У фотографів екзема випискає як наслідок постійного впливу на руки виявляючих, підсилювачів, закріплювачів, у проферів від бензину й оливи, і лікарів особливо хірургів, від постійного тертя рук шиткою з водою й милом, у палачів від вугілля, то-що. Співано багато випадків екзем, що розвинулися після зовнішнього застосування різних медикаментів, от як йода, живого срібла, саліцилової кислоти, сулеми, а також косметичних засобів: пудри, помади, фарби для волосся, то-що.

Хорують на екзему здебільшого особи з особливо чутливою шкірою, себто далеко не всі люди захарують на екзему від цюїщо вказані причини. У осіб, що мають надзвичайно чутливу шкіру, іноді випискає екзема від лаку на ручці для пера, від ліпозему на столі, від одюгу, що ним полюють рот. Звідси-демо, що лікуючи екзему треба зважити три моменти: 1. відлучити внутрішні органи і, коли вони не цілком здорові, то усунути ці хвороби насамперед; 2. усунути зовнішнього збудника; 3. знизити або усунути підвищену чутливість шкіри. З інших способів застосовується перш за все рентгенівське і ультра-фіолетове проміння. Крім

Хорують на екзему здебільшого особи з особливо чутливою шкірою, себто далеко не всі люди захарують на екзему від цюїщо вказані причини. У осіб, що мають надзвичайно чутливу шкіру, іноді випискає екзема від лаку на ручці для пера, від ліпозему на столі, від одюгу, що ним полюють рот. Звідси-демо, що лікуючи екзему треба зважити три моменти: 1. відлучити внутрішні органи і, коли вони не цілком здорові, то усунути ці хвороби насамперед; 2. усунути зовнішнього збудника; 3. знизити або усунути підвищену чутливість шкіри. З інших способів застосовується перш за все рентгенівське і ультра-фіолетове проміння. Крім

Хорують на екзему здебільшого особи з особливо чутливою шкірою, себто далеко не всі люди захарують на екзему від цюїщо вказані причини. У осіб, що мають надзвичайно чутливу шкіру, іноді випискає екзема від лаку на ручці для пера, від ліпозему на столі, від одюгу, що ним полюють рот. Звідси-демо, що лікуючи екзему треба зважити три моменти: 1. відлучити внутрішні органи і, коли вони не цілком здорові, то усунути ці хвороби насамперед; 2. усунути зовнішнього збудника; 3. знизити або усунути підвищену чутливість шкіри. З інших способів застосовується перш за все рентгенівське і ультра-фіолетове проміння. Крім

Хорують на екзему здебільшого особи з особливо чутливою шкірою, себто далеко не всі люди захарують на екзему від цюїщо вказані причини. У осіб, що мають надзвичайно чутливу шкіру, іноді випискає екзема від лаку на ручці для пера, від ліпозему на столі, від одюгу, що ним полюють рот. Звідси-демо, що лікуючи екзему треба зважити три моменти: 1. відлучити внутрішні органи і, коли вони не цілком здорові, то усунути ці хвороби насамперед; 2. усунути зовнішнього збудника; 3. знизити або усунути підвищену чутливість шкіри. З інших способів застосовується перш за все рентгенівське і ультра-фіолетове проміння. Крім

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

5. Криза фермерського господарства після війни.

Коли почалася світова війна, період зросту американського фермерського господарства ще не був закінчений. Світова війна сприяла американському сільському господарству. Вивіз хліба з Америки надзвичайно збільшився, а разом із збільшенням експорту, росали і ціни на сільсько-господарчі продукти. Ціни пшениці зросли від 1915 до 1919 року на 2 1/2 рази, вівса — 2 рази, бавовни — 3 рази. Цінність сільсько-господарської продукції протягом цього ж часу зросла на 3 рази.

Так продовжувалося до 1920 року, коли в місяці квітні ціни досягли свого максимуму й після того вони почали раптово падати. Протягом віроку ціни на пшеницю впали на два рази, на бавовну — 2 1/2 рази, на інші сільсько-господарчі продукти приблизно в такому-ж розмірі.

сільсько-господарчого експорту СРСР. Другою підставою є світові "ножиці" (в 1924 р., середній індекс промислових товарів у Злучених Державах, що до передвоєнних цін, складав 162, а сільсько-господарча продукція — 134).

6. Фермер у системі американського монополістичного капіталізму.

Одночасно з цим, за період війни відбулося значне підвищення цін на землю, збільшилися податки, зріс відсоток на капітал, і залізничні компанії підвищили свої тарифи. Велитенську ролю в кризі фермерського господарства відіграла залежність фермера від великого капіталу. Американський фермер, незважаючи на свою уявну самостійність, — маленький гвинтик у велитенському механізмі свого господарства країни, яким твердою рукою керує "Биг бізнес" — великий капітал. Кожний момент виробничого життя фермера тисячами приводних пасів зв'язаний з цим апаратом.

Фермер купує фарму, — він попадає під команду банку, фермер купує сільсько-господарські знаряддя, штучне добриво, він щодо цін весь у владі відповідних третей; фермер під час злиднів перед виробниками просить кредитів, і тоді знову з'являється банкір або ливвар, або гуртовик-хліботорговець і фермер збирає врожай, — починається гонитва цін і з неї користується великий капітал. Фермер привозить машини, угноєння, вивозить свої продукти, — він цілком у владі залізничних королів. Таке, власне, є зачароване коло економічного обкру-

чування фермера великим капіталом. І в цьому колі він крутиться, як шпича в колесі. Можна подати приклад, що характеризує залежність фермера від великого капіталу. В 1923 році врожай був поганий, а в 1924 році — гарний. Однак, фермери за гарний врожай одержали на 200 мільйонів доларів менш ніж за поганий, а великі спекулянти заробили велитенські суми.

За даними, що їх подає тов. Осінський, фермер одержує лише одну шесту до одної п'ятої тієї ціни, яку виплачує за хліб споживач. Так, наприклад, такі продукти, як яблука, фермер продавав по ціні на багато разів меншій, ніж їх купував споживач. За свідченням національної спілки фермерів, бочку яблука продавав споживачеві по \$5.00, а фермер одержував за нього \$1.15, з яких одне лише пакування коштувало йому 40 центів. Значить, вилатні виробництва, податки, відсотки на капітал і т. ін., покривали лише 75 ц. За іншими розрахунками виявляється, що з одного долара за овочі садівник одержав 32 цента, біржа 12, транспорт 21 і посередники 35 центів. Можна сміливо сказати, що в усіх галузях сільського господарства практика легального грабування фермера користується повсюдним поширенням.

Загальна політика американського уряду, що провадиться виключно в інтересах великого капіталу, не захищала фермерського господарства. Сприяючи розвитку промисловості, уряд безперервно підвищував мито за дозовні товари. В середньому мита сягають тепер до

40% цінності промислової сировини. Однак, більшість сільсько-господарчої сировини довозиться без мита, хоч би вона й конкурувала з місцевою сировиною.

Особливо важко відбивалася на фермерах політика залізничних компаній. До 1918 року залізничні перебували під державним управлінням, а тому до липня 1918 року не було підвищення залізничних тарифів. Після повернення залізниць власникам та з приходом до влади республіканців — представників великого капіталу — тарифи були дуже підвищені.

Для 56 сільсько-господарчих продуктів тарифи від 1918-го до 1920 року підвищилися на 60%, після — під тиском фермера — зроблено незначне зниження залізничного тарифу.

За підтримкою державної комісії в справі тарифногб питання, залізничні компанії йшли всупереч господарчому розвитку. В момент, коли країна ввійшла у кризу, залізничні компанії найбільш підвищили тарифи.

1921 року фермер одержував лише 56% з ціни кукурудзи, залізничні — 34%, елеватори — 10%. Газетні повідомлення про те, що фермер павив в печаж кукурудзою, замість вугілля, відповідали фактичному стану річей. Переведені багаточисленні обслідування останнього свідчили, що при раптовому упадку цін на сільсько-господарчі продукти, ціни на інші товари знижувалися дуже повільно, а прибутки посередників, залізниць, елеваторних компаній, гуртовиків та роздрібників деякий час підвищувалися далі.

ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Ще маємо на складі ограничену кількість т. М. Ірчана книжки

В БУРЯНАХ

ТОВАРИШ РОБОКРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрики, з майна, з історії, з організації. Пишіть і від усіх нас!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБОКРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрики, з майна, з історії, з організації. Пишіть і від усіх нас!

ТАКА ВЖЕ ПОЛІТИКА ПРОДАЖНИХ.

Під тим заголовком була поміщена редакційна стаття в Канадійському "Фармері" з дати 8. мая б. р. ч. 19. В тій статті редактор "Кан. Фармера" накінувся на безробітних, за те, що устроїли демонстрацію в Саскавіні, заявляючи, що не приймуть праці на фармі, коли їм не заплатять приватно менше \$50.00 у місяць, або оскільки ходять о іншу роботу, то по 50 центів на годину.

Редактор "Кан. Фармера" ставить запит, на котрий і відповідно самій собі відповідає: "Чи однак в Канаді справді така біда й таке безробіття, щоб аж треба робити вулицю демонстрацією і таким способом звертати на нього увагу загалу й властей? Це питання мусить бути розв'язано за допомогою фактів. З огляду на окремі господарські умовини життя бувають справді в Канаді періоди часу, де робітників трудно знайти відповідну працю, а це значить, що головні в певній осені й зимою. Але говорити про брак праці в кімнаті квітня не має найменшої підстави. Навпаки, ввесню в Канаді відчувается брак робітників, так як фармери а огляду на короткий час мусять спійняти з обробкою піль і потребують до цього багато робітних рук. Хто справді хоче працювати, а не прийняти хоч безділюю волонтерство, або "робити політику", найде тут весною і літом задоволення. А цього року умовини на ринку праці ще кращі, як в попередніх роках, позаяк правительством знизано робітничу квоту до одної третини й замість великого числа поодиноких мушці, приїжджає тепер до Канади більше фермерських родин, що оселяють на власних господарствах. Великі отже голосні демонстрації "безробітних" в ція теперішню пору цілком не на місці й замість співчуття вони мусять з природи ризи викликати негодовання публічної opinіo в міждодійних чинників".

Даліше пише пан редактор, що демонстрація "безробітних" в кімнаті квітня це проста провокація. Ринков не забув згадати про демонстрацію безробітних, яка була минулої зими в Едмонтоні, кажучи, що та демонстрація була "інспірована" якоюсь невідомою рукою, котра зовсім іншій цілі мала на оці, як поміч безробітних.

На кімнаті тої статті й ще пан редактор до українських робітників, щоби — стергалися всякого рода провокаторів і щоби не давали себе уживати як сліпого оруддя до глупих авантур, що мають на цілі зіпсувати добре українське імя в Канаді.

Правда, товариші робітники, що гарно пишуть редактори "Кан. Фармера". Нездармо они писали в однім з попередніх чисел, що вони досі були кефськими лібералами, а тепер они вдарились в груди і зробились добримі лібералами. Справді не довго довелось читати на той їхній "добрий лібералізм". Перше они вступали проти робітників і робітничого руху, замаскувавшись, а відколи "они вдарились в груди" то вже цілком ясно. Цікаво, чи редактор згодиться працювати на фармі за \$60.00 у місяць, а не за \$35.00 чи \$40.00, за яку то платив тепер робітники працюють на фармі?

Пише пан редактор, що тепер в Канаді безробіття нема і що в Канаді добробут. Я працюю на західній стороні то майже що дивачу як ідуть безробітні і просять куска хліба, шукаючи за працюю. Чи це з добробуту они рахують спійняти та сівнярські тайги в холоді і голоді? Так, в Канаді є добробут, але для тих панів, котрим служать редактор "Кан. Фармера". Добробут для робітників буде тоді, як вони всі будуть зорганізовані, як будуть читати справді робітничу пресу і зрозуміють так, як зробили робітники і селяни в бувшій царській Росії.

Як робітники, котрі гинуть з голоду і холоду, немаючи де перестати ночі, вимінують о працю й більшу платню або о кращі умовини праці, це каже редактор "К. Ф." "провокація". Після думки пана редактора виходить таке, що ви безробітні гиньте з голоду, а най вас борбороньт вимінують о працю, бо страстите чи властиво зискуєте сиво-жовтим агентам добре імя в Канаді. Думаю, що навіть цілком нічо недумаюча людина, яка прочитала ту статтю в "Канадійському Фармері", повинна зрозуміти, якими оборончними українського робітництва є редактори "Канадійського Фармера".

Радава, Ман. Робітнич.

голосних читаннях. Ще одне "Організований" дописувач пише, що — недавно в нас вибрали до заряду товариша, якого деякі члени не долюблюють і з того почалися в нас сварки. Оце вже бігме пробрехався дописувач, бо зараз цього в нас немає. Правда, в нас були свої часи часу такі члени, що тормосили організаціями, самі нічо не робили, хоч всіх "критикували". Та ми з ними скоро справилися. Можливо, що саме отой "організований" дописувач і написав свій допис під напором чи впливом тих тормосників. Гадаю, коли-б писав правду, тоді був би й підписав своє правдиве імя під своїм дописом. І дарма, що підпис є "організований", коли від самого допису аж тхне неорганізованістю. Треба менше слухати отих тормосників, більше приглядатися організаційно-освітній праці, що в нас зараз ведеться, а тоді писати. Я впевнена, що тоді й допис з життя в наших організаціях був би більше до правди подібний. Тим більше тепер, коли ми саме розгорнули освітню працю на всіх ділянках. От і зараз відбуваємо свої збори кожного місяця, всі члени заряду сходяться на свої засідання, маємо спільні читання по тижнях, обмірковуємо й обговорюємо усякі організаційно-освітні справи то що. Правда, колісь, а головне в перших початках, в нас праця в нещодному недомогає, но зараз все йде справно.

М. Д., робітниця.
Порт Артур, Онт.

не побілися, одні хочуть бути в заряді, й другі хочуть.

Тепер я працюю на секції за дуже марненьку платню, за 30 цт на годину. Мені сумно жити між тими онтерійськими горами та лісами. Одинокою розрадою є мені моя газета "Укр. Роб. Вісті".

І. Мелюха.
Су Лукавт, Онт.

ВЕЛИЧАВНИ КОНЦЕРТ.

В неділю, 28. квітня відбувся величавий концерт в Укр. Роб. Домі в Садборі, Онт. В концерті взяли участь всі робітничі організації, що гуртуються при У.Р.Д. Концерт відкриває старша мажорітова орхестра діточим "Інтернаціоналом".

Вступне слово вголосило голова концерту тов. І. Сорока, з'ясувавши короткі діяльність робітничих організацій за минулих п'ять років. Далше мажорітова орхестра грала декілька музичних творів. Гра вийшла удволяючо, за що публіка вітала її оплесками.

Посередній програми забрав слово тов. І. Столяков. У своїй промові переповів він розвиток і діяльність робітничо-фермерських організацій, як також на прикінці закликав присутніх до сплати долгу, що тяжить ще на Укр. Роб. Домі. Описав приступлено до колекти і зложили свої жертви спідуючі робітники і робітничі:

Відділ Жінської \$25.00; по \$10.00: відділ Секції Молоді; І. Столяков, В. Голован, Д. Чорненький; по \$5.00: П. Провіт, Т. Матійчук, І. Сорока, Ф. Марчевський, Ф. Делій, І. Великий, В. Олійник, П. Давчеський, Н. Рогожницький, Н. Ткачук, В. Гуцулак, П. Бернат, М. Зайн, М. Вірошик, Н. Антонович, І. Безкровний, О. Малши, Д. Слободян, І. Прокурів, В. Кулягин, І. Боюк, І. Голанчук, Е. Павук, І. Новіцький, М. Загаєвич, Н. Ткач, С. Столярчук, Ю. Гринь, С. Сухонюк, Ю. Іванюк, Е. Ладик; по \$3.00: І. Біліцький, С. Біліцький; по \$2.00: Велічавні, М. Дерій, М. Майчас, К. Провіт, І. Варус, П. Глаузи, М. Гладій, П. Пасинник, М. Павук, М. Вівар, Матял, Ф. Прокопюк, Г. Бузовський, М. Тихонюк \$1.50; по \$1.00: Чимбіан, П. Поповіч, М. Поповіч, П. Придан, Керій, М. Сухонюк; вільної колекти \$10.03; при диверх зібрано \$32.07. Разом \$301.60.

Всім жертводавцям висказує ширшу подяку.

О. Малши, фінансовий секретар.
Садборі, Онт.

ЗАМКНУЛИ ПРОСВІТУ НА КОЛОДКУ.

Я працював в місцевості Вест Форт Вільям, Онт. повнех півтора року. Там мав я нагоду ходити вечорами до У.Р.Д. Такого вечера не було, щоби я до У.Р.Д. не пішов. Хоч не раз був перемучений працюю, все таки хотіло мене зайти до У.Р.Д. Я знав, що кожного вечера щось мунуть відбуватися там, як не проба представлення то проба співу або й співачих читання. А вже наколи трапиться вільний вечер, посидяться товариші і починають дискусію на різні теми.

Отак я познакомився з товаришами. Колиж я остав без праці і прийшлося мені покидати цю місцевість, я мусів попрощатися й товаришів, хоч мені не хотілося відійти. Але недостає праці примуше робітника вель лишати і їхати далше в Канаду, щоб продати панам свою силу.

Наколі я виїхав з Вест Форт Вільям, приїхав я до Сулокавт. Зліз я з поїзду і так собі подумав: — куди мені тепер піти? А тут ін одного знакомого немаю. Аж чую 2 робітники говорять по українськи. Я приступив до них й попросив їх, чи не найшли би вони для мене станції. А один з них відповів: — В мене самого є пилд. І так я вже познакомився з ними. Але я почав їх дещо випитуватись.

Я хотів довідатись, що вони за люди. Чи є лу в Сулокавт які організації, питаю їх. — Є Провіта, сказали.

— Куніться мені тут сидіти три дні, говорю до них.

— Чого мається сказати, каже один, в мене є кілох шива, є дві батли горинки, тай будемо забавлятися аж до понеділка. Зараз я собі подумав, от чим вони цікавляться і до чого вони мене захоплюють. Треба від них тікати. І я від них смінувся. Знайшов собі самий станцій, і там перебув аж до понеділка.

Мене це скортіло піти вечором подивитись, де та Провіта, чи є хто в ній? Переходжу стрітми й дивлюсь за тою Провітою. Бачу якийсь високий будинок стоїть на конори. Приходжу бліше него, в панше жовтими буквами, "Українська Читальня Провіти". Заглядаю в середину, нема нікого. Вікна позаслонявані, двері на колодку заперені. І так я через три вечері переходив і кожного вечера булі двері на колодку заперені. Я собі й подумав — от спійняти патріотіським сном, хай там... Але питаю своєї хазійки, де я був на станції, чому нічого нема в Провіті? А вона мені відповіла, що тепер піст на просвіту в Провіті. Булі річні збори, то мало

ОТАК ВИРОБЛЯЄТЬСЯ ГАЗЕТНИЙ ПАПІР.

Майже кожному читачеві "У.Р.В." відомо, що в Канаді й Злучених Державах виробляють газетний папір з дерева. На папір уживають мягкого, трьох-гатунового дерева, а саме: сосни, ялиці й тополі. Одначе найліпшої якості газетний папір є з сосни (спрусе), але тому, що сосна є досить дороге дерево, то мійають ялиці й тополі.

Тепер буде цікаво довідатися, через який процес те дерево мусить переходити, заки перетвориться в папір. Перше всего треба сказати, що папірні побудовані так само як і інші фабрики. З одного кінця доставляють сирій матеріал, дерево, а з другого кінця вже виходить готовий продукт.

До першого, так званого "вудруму", привозять з лісів дерево різної довжини, де його пилать на короткі кавалки, а описля адірають з нього кору відповідними до цього гмбарками. Попилене, чисте від кори, дерево тягнуть ланци до млина (грайдера руму) і там його мелють. Змелене дерево має вигляд добре звареної каші.

Ця змелена маса (папа) пливе каналами на широке розміром сито, при помочі якого відділюють трістки в один бік, а змелену масу помити тягнуть до іншого руму. В цім румі ще раз пускають цю папу на густі сита, відділюючи її від менших трісточок. А з віден знову тягнуть помпи до так званих міксерів. До цієї папи в міксерях додають ще деяких хемічних складників, як сірка, галузу голубої фарби і навіть малу частину коров'ячого молока. Крім цього треба агадати, що змелена папа ще з млина має в собі око

до 75% води. В міксерях папу з ріжними тими складниками перемішують і віден помпи тягнуть її відповідними румами вже впрест на пейпер машину.

На машині є встановлені бресові скріпи, на яких паде й розливається папа. Цей скріп крутиться по валках у віді широким, що сосна є досить дороге дерево, то мійають ялиці й тополі.

Тепер буде цікаво довідатися, через який процес те дерево мусить переходити, заки перетвориться в папір. Перше всего треба сказати, що папірні побудовані так само як і інші фабрики. З одного кінця доставляють сирій матеріал, дерево, а з другого кінця вже виходить готовий продукт.

До першого, так званого "вудруму", привозять з лісів дерево різної довжини, де його пилать на короткі кавалки, а описля адірають з нього кору відповідними до цього гмбарками. Попилене, чисте від кори, дерево тягнуть ланци до млина (грайдера руму) і там його мелють. Змелене дерево має вигляд добре звареної каші.

Ця змелена маса (папа) пливе каналами на широке розміром сито, при помочі якого відділюють трістки в один бік, а змелену масу помити тягнуть до іншого руму. В цім румі ще раз пускають цю папу на густі сита, відділюючи її від менших трісточок. А з віден знову тягнуть помпи до так званих міксерів. До цієї папи в міксерях додають ще деяких хемічних складників, як сірка, галузу голубої фарби і навіть малу частину коров'ячого молока. Крім цього треба агадати, що змелена папа ще з млина має в собі око

ЗВІТ З ГУРТОВОГО ЧИТАННЯ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

Просимо всі гуртки, що в травні перечитували й дискутували статті в "Укр. Роб. Вістях", витяги з картку, вивопинити запитання й заслати до нашої редакції.

1. Назва місцевости
2. Яке число слухачів
3. Імя й назвиско мобілізатора-читальника
4. В яких днях прочитувано "Укр. Роб. Вісті"
5. Скільки чисел "У.Р.В." прочитувано
6. Які статті прочитувано
7. Найкращі дискутували над такими статтями:
8. Найкраще слухачам подобалися такі статті:
9. В часі дискусії слухачі висловлювали такі свої бажання до змісту "У.Р.В.":
10. Найголовніші перешкоди в гуртовому читанні були такі:

ОБЕДНАНО СВЯТКУВАЛИ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ

Святкування міжнародного пролетарського дня першого травня в Ошаві, Онт. відбулося в У.Р.Д. концерт-митингом.

Хоч святкувано першого травня в Ошаві вже й попередніми роками, все-ж можна сказати, що це перший раз відвідувало в міжнародній характері.

Попередніми роками святкували тільки самі українські робітники, а цього року спільно з

англійськими працюючими відсвяткували перше травня. Від К.П.К. промовляв т. Моріярті з Торонто, а від Лиги Комуністичної Молоді тов. Гірий, від українських робітничих організацій промовляв тов. М. Гарасимчук, пояснюючи значіння цього свята та закликаючи неорганізованих гуртуватися в ради робітничих організацій.

Ошаві, Онт. Ошавський.

ГОТОВИМОСЯ СПЛАТИТИ ДОВГ У.Р.Д.

Довг, який тяжить на Українському Робітничому Домі у Венкувер, Б. К. вносить \$14,762.00. Ці гроші позичено в українських робітників на 3%. Деякі товариші позичили гроші без проценту. На самих початках цього року багато наших позичників вийшли без праці, що й заставило їх відбирати назад свої позички. Для організації тоді було тяжко боротися з фінансами, бо треба було ще поважної суми грошей заплатити компаніям за різні річи до будинку і в той самий час віддати своїм позичникам гроші. Але і ці труднощі побороно. До того найбільше прилучилися українські робітники з Павел Ривер, Б. К., позичаючи в прикру хвилину \$600.00. Приготовлялися до такого важного діла, як сплата долгу, комітет в першу чергу закликає всіх членів нашої організації до активної організації праці, щоби ми своїми спільними силами змогли до кінця цього року зменшити наш довг на половину. Зробити це дуже легко, тільки треба більше охоти та спільного ділання. Комітет, який займається сплатою долгу, бере на увагу хоч би й те, що ми

нуло року ми встигли зібрати самих добровільних жертв \$6,222.55, то цього року при помочі вже свого дому ми повинні цю суму перевищити. Хай цих кілька рядків буде для нас українських робітників і робітниць у Венкувер і цілій Бритній Колонії відповідною відготовкою до надходячої компанії, яка розпочнеться в літніх місяцях ще цього року.

Жертви на сплату долгу У.Р.Д. наспіли з таких місцевостей: Венкувер, Б. К., П. Перейма \$30.00; по \$10.00: А. Зурбрий, В. Тарнавський, Робертсон енд Гекет; по \$5.00: П. Зарубайко, І. Мітлявський; М. Мокрій, М. Гладий, Н. Паплик; Гордон енд Сон \$1.00. Разом \$86.00.

Відділ Р.З.Т. з Кімберлей, Б. К. \$38.00; Н. Бачинський \$10.50. Разом \$48.50 Павел Ривер, М. Герус \$5.00.

Всім жертводавцям комітет складає товариську подяку.

За комітет сплати долгу: А. Вільсон, секр.
Венкувер, Б. К.

Товариші! Відновляйте перерядлату на "Укр. Роб. Вісті"! Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

І ЧОМУ-Б ТО НЕ ПИСАТИ ПРАВДИ?

На сторінках "У.Р.В." з дня 7. квітня ч. 54. є допис п. и. "А так робити не треба". У дописові тому якийсь "організований" підпис рад замість що-до праці в тугешньому відділ Жінської і ТУРФДім. На всі ті заміти я подбав дати відповідь.

І так: "організований" дописувач каже, що пан відділ за мало працює над придбанням нових членків до організації. Звичайно, в таких випадках найкраще було-б пошукати від себе. І я спитала-б отого дописувача, скільки він саме а його товаришкво придбали членків для організації? Й ми радо вийшли-б за висловання добрих думок чи плянів, коли-б отой товариш був бодай раз показався з ними на наших митингах.

Кожний свідомий робітник в нас знає, що коли освітня праця у відділі ТУРФДім йде добре, то й вона є наладана у відділах Жінської, Секції Молоді, а то й в Р.З.Т. Не має праці в головному відділі, тоді й буде чимало недостатч і в других братніх організаціях.

Дописувач "організації"

твердить, що пан Жінвідділ ще й досі не навчився правильно переводити свої митинги. Не знаю на чому спирається оте спостереження "організованого". Гадаю, що воно значайно повинно йти організованою дорогою.

Бачить отой "організований", що у Жінвідділі йде праця не так як повинна, треба тоді справити на правильний шлях, треба заглянути бодай один раз на наш митинг і вказати де і в чому є наші похибки. Чи так? Тимчасом цього немає. Не бачить і того дописувач, бо в нас є зараз добрий інструктор, який не тільки в нас, але й по інших відділах наших організацій стежить за правильністю в організаційно-освітній праці.

Ми провадимо голосне читання на наших митингах, читаємо гуртом статті з журналу "Робітничі", вивчаємо питання робітничого визвольного руху, буваємо й на читаннях в Укр. Роб. Домі, що відбуваються там кожної неділі. Дивно тільки, що отой дописувач "організований" не додає всего того. Цявню й самий не буде на тих

ВЕЛИКА ПСИХОЛОГІЧНА ДРАМА

В ПЯТНИЦЮ 24. І СУБОТУ 25. ТРАВНЯ
В УКР. РОБІТНИЧОМУ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

показуватиметься

ВЕЛИКА ПСИХОЛОГІЧНА ДРАМА

ЗЛИВА

(SADIE THOMPSON)

На далекому острові стоїть залогою американська військова частина і навколо острова є губернатор та набобаний піл. Але приїждять ще на той острів і дівчина Сейд, вільнодумна, з надто свобідним поведінкою, але за не правдива, прями в своїх постанках. Набожний піл, що живе в тому-ж одному готелі, що й дівчина Сейд, починає переслідувати її ніби за неморальну поведінку. Приходить дощовий сезон на острові. Днями й ночами падають дощі. І як дощеві краплі вбиваються в мізки своєю монотонністю, так і переслідування попа доводять до розпачі бідну дівчину Сейд. Фаністество попа виведено в цій фільмі дуже яскраво. Коли два роки тому назад драму "ДЮІЦ" ставили один з вінніпегських театрів, то вони протестували проти цієї постановки. В жерманських театрах Радянської України з великим успіхом йшла ця драма декілька разів. Приходить побачити її в найбільшу п'ятницю або суботу!

В ПЯТНИЦЮ, 24. ТРАВНЯ ФІЛЬМА ПОЧНЕ ПОКАЗУВАТИСЯ ВІД ГОДИНИ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

В СУБОТУ, 25. ТРАВНЯ ПЕРША ЧАСТИНА ПОЧИНАЄТЬСЯ В ГОД. 7-Ю ВЕЧЕРОМ, ДРУГА В ГОД. 9-Ю.

ЦІНИ ВСТУПУ: ДЛЯ ДОРОСЛИХ 25., ДЛЯ ДІТЕЙ 10 Ц.

В НЕДІЛЮ ВЕЧЕРОМ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ПРОГРАМА ТРАВНЕВОЇ КАМПАЇ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д. В ТОРОНТО.

Кампанія на сплату догву Українського Робітничого Дому в Торонто буде провадитися в самому місті Торонто цілий місяць травень. Місяцевий комітет травневої кампанії, що складається з представників всіх місцевих українських робітничих організацій, ухвалив таку програму кампанії в Торонто:

- 25. травня, в суботу веч., представлення "Захар Беркут".
- 26. травня, в неділю ввечері, концерт.
- 31. травня, в п'ятницю ввечері, закінчення кампанії.

Закликається всіх українських робітників і робітниць в Торонто взяти участь у цій великій для торонтоської робітничої громади кампанії. Приходять на представлення і концерти, допомагайте своїми ширими жертвами і збиранням фонду на сплату догву Українського Робітничого Дому, приділяйте на забування і розігруйте. На наших підприємствах знайдете розгаду і повчальне дечому, а при цьому допоможете освободженню Українського Робітничого Дому від догву і зміцненню його культурно-освітньої праці. В хвилину зацікав робітничих ворогів на цій кампанії, даймо їм достойний свідомий робітничий відгук своїм більш зацікав підтримуваним осередком нашого робітничого руху на сході Канади. Всі на допомогу Українському Робітничому Дому в Торонто.

ТОРОНТСЬКИЙ КОМІТЕТ ТРАВНЕВОЇ КАМПАЇ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д. В ТОРОНТО.

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім отримав три прекрасні фільми з Рад. України п. н. "ТАРАС ТРЯСИЛО", "МИКОЛА ДЖЕРЯ" і "КРИЗЬ СЬОЗІ". Всі три фільми демонструються перше у Вінніпегу й околиці, а опісля підуть в західну Канаду. Фільми будуть показуватися в такому порядку: МУС ДЖО, САСК. — В Українським Робітничим Домі: "Тарас Трасило" — в четвер, 23. травня; "Микола Джеря" — в п'ятницю, 24. травня; "Кризь Сьозі" — в суботу, 25. травня. Початок в годині 8.30 ввечері.

Медисин ГЕТ, АЛТА. — В Українським Робітничим Домі: "Тарас Трасило" — в понеділок, 27. травня; "Микола Джеря" — у вівторок, 28. травня; "Кризь Сьозі" — в середу, 29. травня. Початок в годині 8.30 ввечері.

ЛЕТЕРИДЖ, АЛТА. — В Українським Робітничим Домі: "Тарас Трасило" — в четвер, 30. травня; "Микола Джеря" — в п'ятницю, 31. травня; "Кризь Сьозі" — в суботу, 1. червня. Початок в годині 8.30 ввечері.

В кожній місцевості й кожна фільма показується тільки один раз на вечір, тому приходять на час і кличте своїх знайомих. Далека подорож буде оголошена в сілдуочих числах "Українських Робітничих Вістей". Всі ті місцевості, де нема наших відділів, а бажали би бачити в себе ці прекрасні українські фільми, нехай негайно зголосяться до Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім у Вінніпегу, подаючи одночасно, чи є відповідна саля й чи є у ній електрика.

ПРОГРАМА КАМПАЇ НА СПЛАТУ ДОВГУ ТОРОНТСЬКОГО У.Р.Д.

Членство вінніпегських українських робітничих організацій радо відгукується на закін. сплатити довг, що тяжить на торонтоському У.Р.Д. На ту ціль воно на своїх мітингах ухвалило влаштувати двотижневу кампанію. Програма кампанії: В четвер, 23. травня, відбудеться в год. 9. в шкільній залі ЗАБАВА.

В п'ятницю, 24. і в суботу, 25. травня висвітлюватиметься фільма "СЕДІ ТОМПСОН".

В неділю, 26. травня, відбудеться в год. 2.30 по полудні, МАСОВИЙ МІТІНГ" всего членства наших організацій і симпатиків, а ввечері ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.

СВЯТКУВАЛИ ПЕРШЕ ТРАВНЯ.

Працюючі Сейнт Боніфеї, Ман. святкували день першого травня концерт-мітінгом на 4. травня. Свято відкрили "Інтернаціоналом". Голова концерт-мітінгу тов. Трилівський переповів у своїй промові історію й значіння міжнародного робітничого дня, перше травня.

Відтак слідувала програма свята в такому порядку: тов. Г. Боднар віддеклямував "Турма за волю", тов. І. Карвацький виголосив вірш "Твердий сон", т-ка Розалія Смал віддеклямувала "Галичина", шклярки т-ки Білієвської заграли на мандолинах, тов. М. Боднар виголосив вірш "Травневий похід", тов. М. Галем віддеклямував російський моєй про попа і чорта, а тов. І. Боднар віддеклямував "Вперед".

Після того промовив тов. І. Михайлюк. У своїй промові переповів він, як робітники за-

початкували день першого травня, як від того часу рік-річно святкують працюючі отой день, агадав про святкування перше травня у Вінніпегу. Промовець обговорив теж на-тиск буржуазії на класу працюючих, спімував і про оті кроваві бої робітників з класовими противниками за встановлення роб.-фарм. влади по всіх імперіалістичних країнах.

Наприкінці першої частини програми концерт-мітінгу прочитано резолюцію, в якій домагались працюючі звільнення тов. Арво Вааї з тюрми.

В другій половині програми були деклямації, спів, гра музичних творів. Співаці т. М. Сачук й М. Дутка співали "Револьюціонер" і "В тюрмі", т-ки Боднар і Семенов грали на мандолинах. "Інтернаціоналом" закінчило свято перше травня. Ст. Боніфеї, Ман. I. M.

СПОРТОВИКИ ДБАЮТЬ ПРО ФІЗКУЛЬТУРУ.

В суботу і в неділю, 13. й 14. квітня виступали в У.Р.Д. в Ошаві, Онт. спортовики з Торонто, Онт. Це був перший того роду виступ в Ошаві, що організував глядачів чимало, а головню молод. Виступ першого вечера розпочато загальним походом під звуки маршу Буденого. Цей перший виступ привітали бурев оплескєй вдоволені глядачі.

Дальше відбувалися різні ритмічні вирази з діями спортовиків і творення різних пірамід.

В половині програми вступили молодий товариш з промовою, захоплюючи опаньку молодь до спорту. Фільма промови приступлено до вису опаньку молоді до відділу Робітничої Спортової Організації. Висладося того вечера понад 30 членів.

Другий вечір в неділю, 14. квітня, молоді спортовики роз-

почали живню напєсю — ЛЕВІНЦЬ, що присутні прийняли ширими оплесками. На сцені відіграв живню напєсю ЛЕВІНЦЬ, а оркестра перед сценою грали "Інтернаціонал". Це по мейому була найкраще виконана точка за оба вечери. Всі присутні стояли слухали "Інтернаціонал" і дивилися на живню напєсю вождя пролетарської революції.

Після цього відбувалися дальше різні вирази ритмічні, будування весів, вирази палицями, ескіми, вирази на барах й інші.

Все було виконане досить гарно, хоч правди, на деяких виконаннях помітно було перемучення.

Ми щиро вітаємо молодий товаришам і товаришкам з Торонто за ці два вечери, а місцевий молоді радимо брати примір з торонтоців. Ошавський.

РОЗУШЕНА ПОЛІЦІЯ ГУЛЯЛА В КРОВІ.

В ковельському повіті в містечку Камінька на Волдні молодь устроїла собі забаву. До хати вигналася кресова поліція й хотіла прогнати музикантів і молодь. Та спритні молоді проти самоволі поліції заставили її відійти з місця забави.

За якийсь час поліція вернула знов до того самого дому, де відбувалася забава й кинулася

з найшвидшим багнетам на молодь. Перший командант поліції кинувся на одного хлопця й нагнаючи його більницю, владив багнета йому в груди. За 5 хвилин такі у тій самій хатині помер пещадний, а фаністєвка розознена поліція гуляла далі в крові.

Подоба Т. Плисюк. Ред Др. Аля.

ДО ОДНОСЕЛЧАН БІДНА, БУКОВИНА.

Довідуюсь з достовірних джерел, що в нас в селі Брідко, Буковина, має скоро початись будова читальні. Діло почате добре, але руки пенєккі. І вибрано комітет з трьох людей, а то: Манолія Рошка, Степана Халатурника і Георгія Шидловського, колишнього вчителя. З будовою читальні й погоджуєсь, але з комітетом ні, а саме з тим паном Рошком. Товариші односельчане, що довше перебувають в Канаді, не мали на годі довідатись особисто хто і чим займається Манолій Рошко як Ассєтант.

І я тут наводжу і докажу чим цей пан Рошка займаєвся за ті роки, від коли прийшли румуни на Буковину.

Пан Рошка є великим прихильником сігуранти, жандармів і пограничної сторожі в Кішмані. Коли сігуранти розуєсає свою ескіцію на контролі по селах, так як один із них ескіри приходив до села Брідко, то пшався, де мешкає М. Рошка, в тому і самий переконаний. Жандарми і капраль від граничери в него пересуджують ділами й пошам.

Пан Рошка вже 12 років кандидує на двірника (віїта), а жандарми і він теж хочуть, щоб він був, лиш одна громада не хоче. Він винаймає бун сівозарки і громада з ним тьгаєсь 2 роки за те, що він не хо-

тив заплатити, шпавован жандармів, щоб гонили хлопців тих, що мали йти до війська (рекрутів), коєнти сіно йому за дурно, що і робили на жандармський розказ.

Цей Рошка дуже лакомий на гроші, він готовий село продати за 25 дєв. Це є багато фактів, що можна навести, але я вірю, що цих вистарить.

Товариші односельчане! Я самий на таку ціль дам від себе декілька доларів, але як люди будуть чесні і совєсі вхедити до вище згаданого комітету, а не панєскі наймити.

Гемільтоно, Онт. Брідєський.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРКИ ЖІН. СЕКЦІЇ ТУРФДІМ.

Повідомляємо всі відділи Жіночої Секції ТУРФДім в західній Канаді, що організаторка ЦК Жіночої секції віділає різні місцевості в такому порядку:

- Форт Вьям, Онт. — 24. і 25. травня
  - Вест Форт Вьям, Онт. — 26. і 27. травня.
  - Порт Артур, Онт. — 28. і 29. травня.
  - Су Сейнт Мері, Онт. — 31. травня і 1. червня.
  - Бей Вю, Онт. 2. і 3. червня.
  - Содборн, Онт. — 4. і 5. червня.
  - Коністон, Онт. — 6. і 7. червня.
  - Торонто, — Онт. — 10. червня.
- Просимо відділи Жіночої і всі брати організації дати нашій організаторці вську моральну й матеріальну допомогу в її роботі.
- За ЦК Жіночої ТУРФДім, М. Навіська, сєкр.

ДР. Ф. РИБАК

М.Д., С.М., Л.М.С.С.
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
З довголітньою практикою в шпиталях Вінніпегу, Шікаго й Монреалі. Оперативний вишук у шпиталях.
Офіс: — 594 SELKIRK AVE.
Телефон: — 55 823
Резиденція: — 562 ALBERT AVE.
Телефон: — 54 900
WINNIPEG, MAN., CANADA

ПОВІДОМЛЕННЯ.

БЕНТФОРД, ОНТ.

Старанним робітничим організаціям, які зможуться на третій поєрсі в Трей-Ковині сати на третій вулиці Кін і Дувалю, відбудеться в днях 23. 24. і 25. травня ВЕЛИКИЙ БА-ЗАР. Початок базару в четвер, в 7. годині ввечері. Просимо всіх робітників в нашій місцевості взяти участь в цій базарі, де зможемо набути багато гарних і корисних річей по дешевій ціні, а заруком поможемо організації набути фонду для осєр-жання дєловою через літній сезон.

ЗАБАВА-ТАНЦІ!

В четвер, 23. травня відбудеться в Українським Робітничим Домі у Вінніпегу

ВЕЛИКА ЗАБАВА.

В салі У.Р.Д. добра підога, граматне добра музика — приходіть й бавтеся.

Прихід зі забави піде на сплату догву Укр. Р.Д. Дому в Торонто. Початок в годині 8.30 ввечері.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДІМ І Р.З.Т. ПО СХ. КАНАДІ.

Цим повідомляється всі відділи ТУРФДім, Жіночої Секції і Р.З.Т, що згідно з ухвалами Дєсшого З'їзду ТУРФДім і П'ятого Конєнції Р.З.Т, Центральний Виконком ТУРФДім і Головний Заряд Р.З.Т вислають на організаційну обїздку тов. Івана Стокалюка, який перше обїде східну Канаду, а потім західну.

Тов. Стокалюк відідає сілдуочі місцевості: Ошав, Онт.—28. і 29. травня. Понтіуал, Онт.—31. травня. Нью Торонто, Онт.—1. червня. Вест Торонто, Онт.—2. і 3. червня.

Товариші й товаришки! ЦВК ТУРФДім і Головний Заряд Р.З.Т зєртаються до вас з просьбою, щоб ви проголоєсли в своїй місцевості добре всі ці мітінги та постарались зробити їх як найбільше успішними.

За ЦВК ТУРФДім, М. Шатульський. За Гол. Заряд Р.З.Т, О. Хоміцький.

ПОШУКУЮ свого батька, Георгія Яворського, з Заставної, Буковина. Батько перебуває в Заставній Деркавіж вкє 27 літ. Останні відомості маю я від неєго. Чи в Канаді. Хотєв би його адресу, або він сам хай напише до:

MANOLIJ JAWORSKY 296 JARVIS AVENUE WINNIPEG, MAN.

ПОШУКУЮ партнера до джеперал стору. Стор знаходиться в добрім дистрикті. Нас є лишє двоє, а бізнес вимагає більше рук. По більшій інформації пишть на адресу:

WASYL PULCHOWSKI 1601 BOX 53, STENEN, SASK.

НОВА КНИЖКА

Цим подаємо до відома читачам й читачкам робітничо-фермерської прєси, що відділ ТУРФДім в Ошаві, Онт. владив книжку під назвою:

"ВІДГОМІН".

Книжка "Відгомін" містить кільканистять гарних довших і коротких оповідань з робітничого життя, які написав М. Гарсимчук.

Видаючи цю книжку відділ Т-ав Укр. Роб.-Фарм. Дім в Ошаві має надію її з успіхом розпродати, позаяк т. Гарсимчук подарував книжку в користь сплати догву, який тяжить ще на У.Р.Д. в Ошаві. Тому коєний читач й читачка, а відділи для коєльпортажі з'єрєма, повинні замовити цю книжку, аче принесуть велику користь для організації, а тов. Гарсимчука захоучуть до дальшої літературної праці. Ціна прим. 15 ц.

UKRAINIAN LABOR TEMPLE 236 BLOOR STREET, E. OSHAWA, ONT.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (М.Д., С.М., Л.М.С.С.) з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфеї.
(На місці з-ра Геральбека.)
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 56 865

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ.

Робимо до міри убрания і оєрєкоти з найлітших сукон, після найновішої моди й після вашого бажання на означений час. Ціни наші ієскє, бо починаються від \$30.00. Замовте собі в нас убрания а будєте вдоволєні, як і други інші костюмери дїстантї вдоволєні з нашої роботи, за котру ми румимо.

KUZYK & DEMKIW, 814 MAIN ST. (COR. JARVIS), WINNIPEG, MAN.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Робимо до міри убрания, літні владі, зимові оєрєкоти найновішої моди з доброї матерії і суєма по знизненій ціні дєсят процент опусту. Заходіть до нас а переконаетєся. Завєнемте роботу на означений час і за вдовоєння румимо. Чистимо, прєсумо й напращумо.

A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

МАРІЯ НЕКИШІВНА

Відома вчителька гри на гітні і теорії музики, відкриває тепер свою музичну школу в Торонто під ч. 108 AUGUSTA AVENUE
Телефон: TRINITY 5624 W.

Др. Н. HERSHFIELD

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
Спеціальність: оперативний хоробі і Хірургія. Говоримо по українськи.
576 Main St. Cor. Alexander Ave. WINNIPEG, MAN.
PHONES: OFFICE 26 600 RES. 51 162

POLO SAFE

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ
Колі приїдете до Вінніпегу, а не маєте знайомих, так зайдіть до нашої реставрації, де познайомиєтьєся й дїстанете кімнати до спаніння і смачну сїяку страву у:

194 1/2 HIGGINS AVENUE (Напроти Александра готелю.)

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО

полагаюче всі справи судові — земельні і т. д.
— Адреса: —
До офісу: 520 McIntyre Block. До дому ввечері: 377 Charles St. WINNIPEG, MAN.
Телефон до офісу: 86 444. Телефон до дому: 54 662.

THE BUILDERS MUTUAL SUPPLY CO. LTD.

286 Chambers St., Winnipeg.
Спродавці всякого роду будівельного матеріялу.
Phone 22 879—22 870

ПРЕГАРНА на нова українська машина до писання фірми "Портєйба"

разом з кейсом лишє \$70.00 за 10 готівку, або \$75.00 на сплату. На сплату треба заложити \$15.00 залатату, \$10.00 в аванс. Маємо на складі англійські машини до писання, нові і уживані, в цінах від \$20.00 вгору. Пишть по наш листроєваний цїник.

MODERN OFFICE APPLIANCES LTD. 247 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG

НА ПРОДАЖ 160-акрова ферма в околиці Арборі, Ман.

До міста 6 миль. Земля добра — врожайна. Є хата, стайня, шпєхлїр і керниє. На фермі догву нема. Ціна \$25.00. Інтерєсованих прому зголоситись на адресу:

MAKSYM BOHONIS 678 PRITCHARD AVE. WINNIPEG, MAN.

НАЙЛІПШИЙ ЛОМБЕР

В нас можна дїстати всякого роду матерїял, який лишє потрібний до будови. Для фермерів даємо спеціальну ціну на всім. Ключич в нас, ви дїстанете повне вдовоєння і гарантію. Пишть в своїй мові до:

WINNIPEG LUMBER & FUEL CO. 362 JOHNSON AVE. — PHONE: 53 113 — WINNIPEG, MAN.

ДР. И. С. ЧАЙКІВ

ЛІКАР АКУШЕР І ОПЕРАТОР (В.А. М.Д.)
Офіс і мешкання: 269 ROYCE AVENUE, TEL. TORONTO 3355
Урядові години — від 2 до 4 і від 6 до 8.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE

Регулярні і часті відїзди до Європи, в літї з Монреалю, в зимі з Галіафаксу. Даємо вську поміч в спроводженні вчєних з Європи. Перєєлка грошей до Європи кабєлом або поштою. Скоро виплата в американських доларах. Нїякї оплати. Орудуємо найбільшими кораблями в світі до Нью Йорку, а великими кораблями до Клівлє. Оєрємо кораблями між Європою а Канадою через 60 років. Маємо бєрє до всіх головних міст Європи і Канади, в яких службові говорять вашою мовою. Заходіть або пишть до котрого небудь з наших агентів за дальшаними інформаціями і безлітотною порадомо відносно подорожі чи перєєлки грошей.

224 PORTAGE AVE., 10275—101st STREET. WINNIPEG, MAN. EDMONTON, ALTA.

LAND BUILDING, CANADA BUILDING, CALGARY, ALTA. SASKATOON, SASK.

55 KING STREET EAST, MCGILL BUILDING, TORONTO, ONT. MONTREAL, QUE.

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE